Iš mūsų gyvenimo.

LIETUVĄ APLANKYS BADEN-POWELLIS.

Vyriausias skautų štabas nesenai gavo tokį tarptautinio skautų biuro raštą:

Brangus Majoras Valuši!

Atsakydamas į Jūsų kovo mėn. 24 d. laišką, pranešu, kad iš tikrųjų manoma, kad Lordas ir Ponia Baden-Powell su sūnumi ir dviem dukterim, generolo — brigadiro A. Burto lydimi, rugpiūčio mėn. 14 d. atvyks į Kauną ir jį apleis rugpiūčio mėn. 16 dieną.

Šis projektas dar nėra visai galutinis, bet neužilgo aš pasistengsiu jums dar sykį parašyti, pasiklausdamas, ar jūs galėsite priimti Lordą ir Ponią Baden-Powellius, kurie atvyks į Kauną pasižiūrėti jūsų skautų ir skaučių.

Nuoširdžiai Jūsų
Hubert Martin,
Direktorius.

Vyr. sktn. A. Valušis užsienyje.

IV.13. Lietuvos ministeris Londone p. Sidzikauskas, Lietuvos skautų atstovui mjr. v. sktn. A. Valušiui dalyvaujant, pasiuntinybės rūmuose įteikė skautų šefui lordui Rob. Baden-Powelliui Gedimino (I laipsnio) ordiną ir Lietuvos Respublikos Prezidento laišką. Ta proga p. Sidzikauskas pasakė kalbą, į kurią atsakė lordas Baden-Powellis. Be to, p. Sidzikauskas įteikė Lelijos ordinus tarptautinio skautų biuro direktoriui Hubert Martinui ir gen. Alfred Burtui. Iškilmėse, be jau išvardytų asmenų, dar dalyvavo Britų užsienių reikalų viceministeris, Sir Lancelot Oliphant, tos ministerijos direktorius Seymour, parlamento nariai, gen. Knox ir Bosson, žinomas žurnalistas, Lietuvos bičiulis George Glasgow ir kt. Visus iškilmių dalyvius Lietuvos ministeris ir ponia Sidzikauskienė pakvietė priešpiečių. Ordinų įteikimo iškilmės ir priešpiečiai praėjo labai jaukia nuotaika. Lietuvos skautų vardu majoras Valušis įteikė išvardytiems asmenims dovanas.

Grįždamas iš Anglijos, kur buvo nuvykęs aptarti įvairius skautų reikalus (dėl R. B. P. atvykimo į Lietuvą, dėl mūsų 1933 m. jubiliejaus ir t. t.), mjr. Valušis aplankė Prancūzijos ir Belgijos skautų organizacijų užsienių dalių vedėjus. Kitam nr. duosime plačių informacijų apie šią svarbią ir įdomią kelionę.

Generolo A. Burto laiškas.

1928 m. Lietuvos skautus (Kaune) aplankė R. Baden-Powellio bendradarbis, įžymus skautystės veikėjas anglų generolas A. Burtas. Vėliau jis Lietuvos skautams atsiuntė dovanų — du skydu. Generolas yra didelis Lietuvos draugas. Mūsų vyr. sk. štabo užsienio dalies vedėjas v. sktn. A. Valušis, vykdamas pas Baden-Powellį, nuvežė ir gen. Burtui mūsų Lelijos ordiną. Čia dedam A. B. laišką, rašytą š. m. IV.14 iš Londono mūsų vyriausiam skautininkui plk. Šarauskui:

Brangusis Pone,

Aš noriu pareikšti gilaus dėkingumo ir mano didžiojo pasitenkinimo, gavus išėjusio mėn. 13 dieną iš p. majoro A. Valušio, Lietuvos skautų atstovo, puikų Lelijos ordiną, žavėtinai atliktą diplomą ir labai gražią iliustruoto laikraščio „Skautų Aidas" knygą. Šių dalykų įteikimas įvyko nepaprastai malonioje nuotaikoje pas Jūsų ministerį ir ponią Sidzikauskienę Lietuvos atstovybėje. Tai buvo puiki ceremonija.

Aš noriu Jums pareikšti kaip giliai vertinu garbę, kurios man suteikiat ir užtikrinti Jums savo didelį susižidomavimą Lietuvos skautų judėjimu.

Linkiu Jums pasėkmingai vesti toliau Jūsų organizaciją ir manau, kad jos įtaka užtikrins taiką ir gerą būvį visai Lietuvai ir jos gyventojams.

Priimkit mano pagarbos pareiškimus.

Nuoširdžiai Jūsų. **Alfred Burt**
brig. generolas.

Inkilai.
Iš popierio iškirpo p. M. Tiburskienė.

Inkilai įkelti!

Ir šįmet Kauno skautai nepamiršo pavasario linksmintojų, dainininkų — varnėnų, pagamindami jiems inkilų, kurių įkėlimas buvo bal. 5 d.

17 val. visi skautai su inkilais susirinko į „Aušros" bern. gimn. kiemą, kur išsirikiavę sutiko vyr. sktn. pulk. Šarauską, lydimą užsienio dal. vedėjo maj. v. sktn. Valušio. Vyr. skt. pasakė nuoširdžią kalbą, sveikindamas su pirmąja pavasario švente. Vėliau skautai suskirstyti į mažas grupes ir kiekviena grupė gavo rajoną inkilams įkelti. Jų įkėlė ministerio kabineto kieme, karo ligoninės parke, miesto sode ir kitur. Tuo būdu inkilais tapo aprūpinta daugiau sodų. Gavę aiškius nurodymus būreliai skautų pasklido po miestą užimdami savo „pozicijas"... **Balys Gendvilas.**

„Meisterių" kova.

Vilkaviškis. Prieš mėnesį pasibaigęs I grupės šachmatų turnyras baigės vyr. skltn. Daniliausko laimėjimu (8 tašk.), bet tai dar neišsprendė ar jis stipresnis už psklt. Selioką. Tas pat ir su skltn. Vilčinsku ir skltn. Miliūnu. Pasiryžo „maestrai" surengti 8 partijų matčą. Jau pradėjo. Tuo tarpu toki rezultatai: Seliokas — Daniliauskas 1:1, Miliūnas — Vilčinskas 1:0. **Bella.**

Vysk. A. Baranausko dr-vė Anykščiuose.

Anykštėnai skautai nors tyliai, betgi veikia. Šį rudenį berniukai pasidalijo į Arų ir Genių skiltis, o mergaitės sudarė Lelijų skiltį. Viso 24 skautai-ės. Skautų globėjas yra mokyt. T. Glodas, o rėmėjas Anykščių vid. mok. direktorius p. Grigonis.

Kovo m. 13 d. buvo sueiga. Keli skautai išlaikė egzaminus į III pat. laipsnį. Dar nutarta ruoštis pavasarį minėti savo 10-metį, per kurį daugumas skautų duos įžodį. **G. iš A.**

Ir Palangoje skautų esama.

Palangos Karvelių skiltis įsikūrė 1931 m. Išlaikius egzaminus į III pat. laipsnį, buvo įžodis birželio 15 d., per kurį dalyvavo mūsų gerb. tuntininkas kap. M. Kukutis.

Skautų veikimui čia patogu, bet kadangi trūkumas prityrusių vadų, tai veikimas silpnokas. **Skautas P. Š.**

Seda gyvuoja.

Parvažiavus iš atostogų, pasirodė sediškių skautų geros idėjos: Per atostogas beveik kas antras skautas padirbo po inkiliuką. Primenu dar, kad kiekvienas skautas yra užsiprenumeravęs „Skautų Aidą", p. J. Butkaus padedami. Dabar skautai nori įkurti draugovę,per šv. Jurgį. Padeda skautams p. K. Olšauskas ir p. J. Butkus ir ypač direktorius p. J. Košys. **Pavasario žvirblis.**

PANEVĖŽIO TUNTAS.

Naujas būklas.

Vasario m. 25 d. Panevėžio tunto štabas persikėlė į naują būklą, kuris yra Pov. Puzino g. 3 nr. Būklas susideda iš 2 nemažų kambarių. Čia manoma įsitaisyti šachmatai, skaitykla ir stalo tenisui stalą.

Naujas tunto adjutantas ir skautų skyr. vadas.

Š. m. kovo m. 4 d. tuntininko įsakymu paskirtas naujas tunto adjutantas skilt. A. Petrulis. Skautų skyriaus vadu paskirtas pask. Daukas. Už pavyzdingą pareigų ėjimą buv. tunto adj. psktn. P. Žeimiui išreikšta skautiška padėka.

Didelė loterija.

Vasario m. 28 d. Panevėžio gimn. tėvų komitetas suruošė neturtingų mokinių naudai didelę loteriją. Loterija pavyko gerai. Pelno gauta nemaža. Dalis fantų, daugiausia rankdarbių, buvo pačių mokinių dovanoti. Gera, kai vieni kitiems padeda. **Jonas.**

„Skautų Aidas" iliustruotas Lietuvos jaunimo laikraštis.

Išeina kiekvieno mėnesio 1 d. ir 15 d.
Kaštuoja: metams 6 litai, pusei metų — 3 lit. 50 ct. ir paskiras numeris — 30 centų.

— Redakcinė komisija — sktn. Ant. Saulaitis, sktn. Vyt. Jurgutis, sktn. M. Martinaitis, pasktn. B. Mantvila, vyr. skltn. H. Rudzinskas.

— Nesunaudotų rankraščių redakcija nesaugo ir už skelbimų turinį neatsako.

Red. ir adm. adresas: Kaunas Nepriklausomybės a. 4, tel. 40-71.

Viršelį piešė p. M. Tiburskienė.

meną toliau ugdyti, plėtoti ir įvairiausiais būdais palaikyti. Liaudies meno išvaizdą (formą), spalvas, raštus, atėjusius iš žilosios praeities, iš amžių glūdumos, mes toliau turim tobulinti ir taikyti naujiems šių laikų meno dirbiniams.

Tą didžiai reikalingą ir svarbų mūsų tautai darbą pirmieji suprato Žemės Ūkio Rūmai ir jo ėmės labai rimtai. Jie pradėjo leisti Sodžiaus Meną, kurio jau išėjo trys knygos: 1. „Rinktiniai" audiniai, 2. Priejuostės ir žičkų rinkiniai ir 3. Liaudies meno dirbinių raštai. Netrukus išeis ir ketvirtosios knygos.

Žem. Ūk. Rūmai tose savo knygose ryžosi aikštėn iškelti lietuvių liaudies meno dirbinių pavyzdžius, jų gaminimo būdus, duoti jų raštų ir spalvų vaizdą, idant liaudies menininkas turėtų iš ko pasimokyti, iš kur sau pasisemti reikalingų žinių bei medžiagos. Toliau Ž. Ū. Rūmai žada teikti žinių ir nurodymų, kaip liaudies meno formas ir motyvus panaudoti taip vadinamajai taikomajai dailei, t. y., kilimams, priegalviams, durų bei langų užlaidoms, staldengtėms, medžio baldams, molio, odos, metalo ir kitiems dirbiniams.

Kaip matome, Ž. Ū. R. pradėjo naują vagą mūsų kultūros dirvonuose. Jų pradėto darbo sėkmingumas pareis nuo to, kaip jį parems savo darbu Lietuvos jaunuomenė. Mūsų nuomone, **čia jaunuomenei plačiausia dirva parodyti savo sumanumui, darbštumui bei patvarumui.** Pirmiausia gerai įsižiūrėkite į mūsų liaudies meno dirbinius, tuomet jūs suprasite jų grožį. Palyginkite mūsų liaudies audinių raštus su pirktinėmis medžiagomis ir tuomet pamatysite, kas gražesnis, kuo verčiau puoštis. **„Sodžiaus meno"** leidinys tegul atveria akis tiems, kurie, svetimų blizgučių pavilioti, nebemato savo tautos žemčiūgų.

Seniau **lietuvaitė** buvo **tikra kūrėja menininkė.** Ji kiauras žiemos dienas sėdėdavo staklėse ir ausdavo bei rinkdavo raštus. Kiek savo jausmų ir lūkesčių ji įausdavo į savo marginius. O kiek būdavo džiaugsmo, kiek kalbų darbą pabaigus, kai smalsiosios kaimynės stebėdavos, galvas kraipydamos, gražiu audiniu. Didysis lietuvaitės turtas buvo jos kraitis. Jis toli geros audėjos vardą išgarsindavo.

Kas šiandieną begali lietuvaitei suteikti kūrybinio džiaugsmo, jei staklės užuot seklyčioj dūzgusios, pūva kur nors palėpy, o jos kraitis tik pirktiniai skarmalai? Reta iš lietuvaičių šiandieną bemoka savajam berneliui išausti juostą šilkamargę, o ir šelmis bernelis jau, tur būt, pamiršo savajai mergelei gražiai išmarginti grėblelį, prieverpstę ar kultuvę.

Suprasdami didelę reikšmę sodžiaus meno savajai tautai, mes jį, kiek galėdami, ugdūkime, plėtokime. Svetimos kultūros trupiniais nei mes patys negalėsim pasigrožėti, nei kitų padžiuginti.

Pirmiausia pradėkime gaivinti užmirštąsias mūsų liaudies meno šakas — audinius, mezginius, vėrinius, medžio ir kitus dirbinius. Patys juos gaminkime, jais puoškimės, dabinkime savo gyvenamuosius butus. Puikių ir įvairių raštų gali rasti mūsų jau minėtose „Sodžiaus Meno" knygose. Dirbdami ar dirbdindami bet kurį baldą ar namų rakandą, žiūrėkime, kad jis ne tik būtų patogus, bet taip pat ir gražus. Puoškime savo baldus tautiškais ornamentais.

Norėdami galime įrengti savo gyvenamuosius butus gražiai, tvarkingai ir skoningai. Kambario tvarka, yra kažkas pasakęs, rodo jame gyvenančio žmogaus sielą. Netvarkingame kambary, gyvena netvarkinga ir siela.

Pagaliau lietuvaitės turėtų puoštis tautiškais rūbais. Jie nepalyginamai yra gražesni už bet kurios sudarkytos mados rūbus. Tautiškus rūbus galime lengvai ir pigiai pasigaminti iš namie austų medžiagų. Tuo būdu, mes pinigus galėsim sutaupyti reikalingesniems bei naudingesniems dalykams, pav., laikraščiams, knygoms. Atsiminkime šia proga, jog **ne viskas gražu ir gera, kas svetima ir prašmatnu.** Gražu mums turi būti tai, kas mūsų širdžiai artima, kas kyla iš mūsų pačių sielos. Juokingas tas paukštis, kuris svetimomis plunksnomis puošias.

Daug kas su mūsų išvedžiojimais, gal būt, ir sutiks, bet pasakys, jog dabar nebėra laiko nei verpti, nei austi, nei kitokiems menkniekiams knibinėti. Ot seniau tai buvo, nes žmonės daugiau laiko turėjo, mažiau buvo visokių reikalų. Toks galvojimas ne visai teisingas. Laiko ir dabar, ypač žiemos metu, galime surasti. Tik noro, daugiau valios ir pasiryžimo reikia.

Jaunoji karta mūsų čia iškeltus klausimus turi svarstyti. Jie turi tapti jų kasdieninio gyvenimo rūpesčiais. Nuo šių klausimų tinkamo išsprendimo pareis mūsų tautos gerovė ir ateitis. Šie klausimai juoba opūs šiandien, kada visur aplink siaučia ekonominė krizė ir nedarbas. O geriausiai nuo tos krizės apsisaugosim tada, kai kuo mažiausiai svetimų prekių įvešime į savo kraštą ir kuo daugiausia savų gaminių išvešime į kitus kraštus. Ilgainiui, geriau sutvarkę savo namų pramonę ir liaudies meno dirbinius, mes nemaža ir jų galėsim kitur išvežti. Tuo būdu, mes garsinsim savo vardą užsieniuos, džiuginsim svetimuosius savo menu ir mūsų pačių dvasia ir ūkiškieji reikalai stiprės. To mes turim siekti! **A. Merkelis.**

Lietuviška abrūsnyčia ir molinis puodas su įdomia ornamentika. — «Sodžiaus Meno» klišės.

Skautai-ės visame pasaulyje.

Mes užsienyje.

„Skautų Aido" klišės dažnai patinka ir užsieniečiams ir iš redakcijos jų dažnai prašo įvairūs užsienių skautų laikraščiai. Pavyzdžiui, paskutiniuose trijuose latvių skautų mėnesinio laikraščio „UGUNSKURS" (Laužas) numeriuose, kiekviename yra po kelias „Skautų Aido" klišes. Taip pat ir Čekoslovakijos einąs Košice mieste skautų laikraštis „Bud Pripraveny" (Būk pasiruošęs) dažnai įdeda mūsų kliši. Net ir belgų skautų laikraštyje šiais metais buvo mūsų kliši.

Tarptautinis skautų biūras

mums praneša, kad du jaunuoliai iš Leipcigo HORSI EBERSBACH ir HEINZ POHL sumanė keliauti aplink pasaulį. Jie save vadina „Esperanto skautais", bet tikrumoje jie nėra skautai. Lietuvos skautai yra prašomi, jei minėti asmens atvyktų į Lietuvą, jiems neteikti jokios pagalbos ir juos nelaikyti broliais skautais.

Briando mirtis ir skautai.

Prancūzų skautai gausiai dalyvavo mirusio Prancūzijos užsienių reikalų ministerio A. Briando laidotuvėse. Briandas laikomas labai dideliu taikos šalininku ir uoliu darbuotoju amžinajai pasaulio taikai įgyvendinti. Tai kaip tik ir visų tautų skautų idealas, taigi miręs Briandas savo siela yra labai artimas skautams.

Skautai padeda kovoje su krize.

Prancūzijoje, daugelyje vietų, skautai aktyviai padeda įstaigoms, kurios rūpinasi pagalba paliestiems ekonominės krizės. Pavyzdžiui, skautai patarnauja valgyklose, kurios nemokamai maitina bedarbius ir jų šeimas.

Tarptautinis skaučių „chalet" Šveicarijoje.

Paveiksle matote tarptautinius skaučių namus „chalet" Šveicarijoje prie Adelbodeno. Kaip galit pastebėti, jie dar nėra pabaigti, bet tik statomi. Bet darbas varomas pirmyn smarkiu tempu, nes š. m. liepos m. 31 d. jau turi įvykti oficialus šių namų atidarymas, kuriame dalyvaus ir pats Lordas Baden-Powellis su savo žmona — pasaulio skaučių vade, tarptautinio skaučių komiteto nariai ir įvairių tautų skaučių organizacijų atstovės bei skautų atstovai. Manoma, kad atidarymas praeis labai iškilmingai.

Nuo š. m. rugpiūčio mėn. 6 d. „chalet" jau bus atidarytas skautėms. Lankančios gražiąją Šveicariją skautės galės sustoti šiuose skaučių namuose, čia nakvoti bei valgyti — viskas gan pigia kaina. Aišku, skautė, kuri norėtų pasinaudoti Šveicarijos „chaleto" svetingumu, privalo turėti savo tautinės vadovybės liudijimą.

Š. m. rugp. m. 6 d. Adelbodeno skaučių namuose susirinks stovyklai keleta Anglijos, Amerikos, Prancūzijos, Čekoslovakijos, Danijos, Vengrijos ir Norvegijos skaučių. Visas jų pragyvenimas Šveicarijoje bei kelionė čia iš jų kraštų joms bus apmokėta Amerikos skaučių J. Low vardo fondo. Tas fondas yra įsteigtas tikslu kiekvienais metais kelioms įvairių tautų skautėms duoti progos bendrai pastovyklauti, pabendrauti ir sustiprinti tarptautinius skaučių prietelystės ryšius. Kandidatėms statomos sąlygos: turėti 17 m., būti I laipsnio, išbūti skaučių organizacijoje mažiausia 3 metus, aktyviai joje dirbant. Aišku, šios skautės privalo turėti gerų moralių skaučių privalumų. Kada nors ir Lietuvos skaučių atstovei teks nuvykti į panašią įdomią stovyklą. Tuo pat laiku ir Šveicarijos skautės stovyklaus netoli „chaleto".

Rugsėjo m. 5 d. čia prasidės pirmieji tarptautiniai skaučių instruktorių kursai — stovykla. Jiems vadovaus anglė Agnes Maynard ir šveicarė Cuenod.

Adelbodeno tarptautiniai skaučių namai yra labai gražioje vietoje. Jie yra ant kalno šlaito, iš jų langų bei iš balkono yra puikus vaizdas. Bendrai, namai yra pastatyti vietoje, esančioje per 1400 mtr. virš jūros paviršiaus. Susisiekimo reikalu, Adelbodeno geležinkelio stotis, kuri yra visai netoli, duoda visus patogumus. Tarp kitko skautės, kurios važiuoja geležinkeliu uniformuotos, gauna nuolaidos.

Reikia pasakyti, kad Adelbodeno skaučių „chalet" yra išdygęs didelėmis tarptautinio skaučių biūro pastangomis ir jo energingu darbu. Jis, be abejo, bus naudingas daugeliui įvairių tautų skautėms, kurios ten apsilankys. Gaila, kad Lietuvos skautėms dėl didelio nuotolio ir, reiškia, kelionės brangumo, Adelbodenas yra labai ir labai sunkiai pasiekiamas.

Prie progos priminsime, kad skautai seniai turi Šveicarijoje savo namus ir vietos stovyklavimui Kanderstege, apie kuriuos savo laiku buvo keletą žinučių „Sk. Aide". Skautų „chalet" Kanderstege yra tarptautinio skautų Alpių klubo žinioje ir priežiūroje. Šio klubo nariu yra ir Lietuvos Skautų Sąjunga.

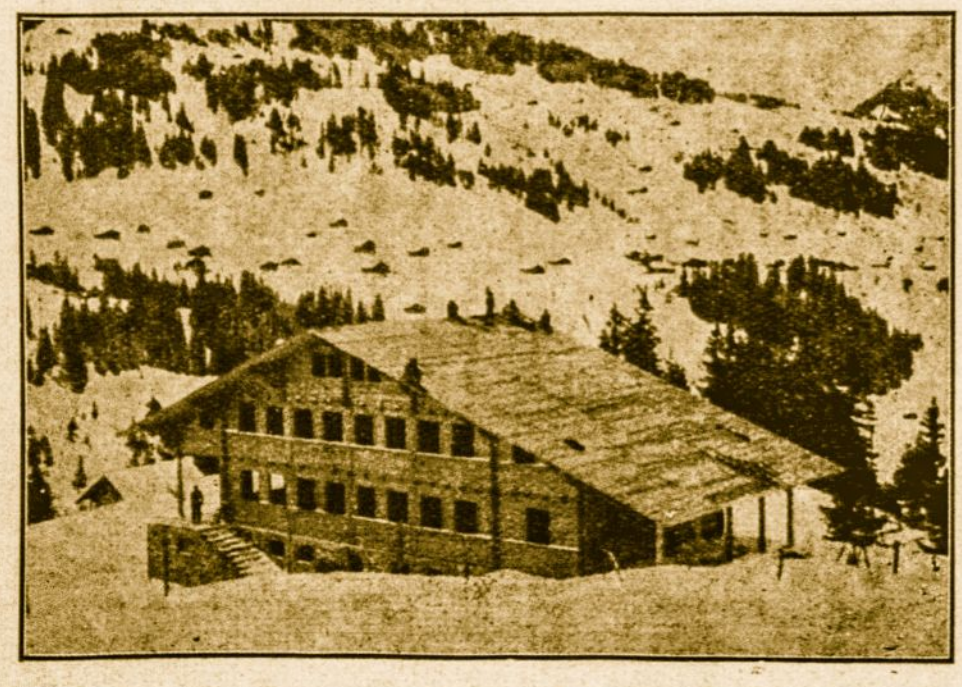

Tarptautiniai skaučių rūmai.

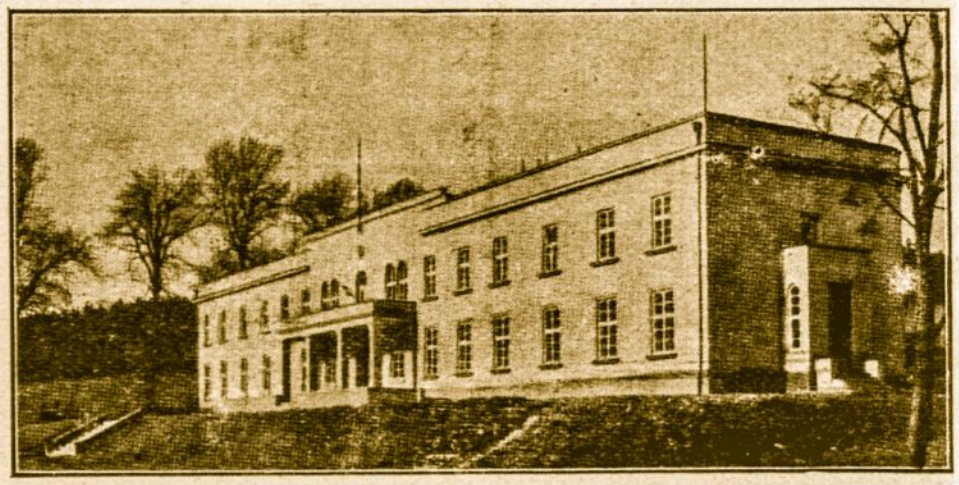

Lenkų skautų namai.

Lenkų skautų namai Bucze.

Praeitais metais lenkų skautų-čių sąjunga atidarė savo namus Bucze. Prie šių namų yra vietos stovykloms. Bendrai, aplink namus skautams priklauso 18 ha. žemės. Kaip matote iš paveikslo, principiniai namai atrodo neblogai. Juose yra elektra, vandentraukis, kanalizacija — viskas, kas reikalinga moderniškajai higienai ir patogumui. Namuose yra 4 miegamieji kambariai po 12 lovų ir 5 kambariai po 2 lovas, maudyklė, šalti ir šilti dušai. Antrame namų aukšte yra didelė salė paskaitoms bei susirinkimams. Iš balkono matyti puikus vaizdas į kalnus. Antrame aukšte yra valgomasis kambarys su dideliu židiniu, prie kurio galima pasišildyti šaltomis žiemos dienomis. Virtuvė taip pat moderniškai įrengta. Aukštai po pat stog yra dar vietos apsinakvoti skaitlingesnėms ekskursijoms.

Be šių svarbiausių namų, šalimais yra dar dveji mažesnieji. Vieni ekskursantams su specialiais įtaisymais džiovinti šlapius rūbus ir batus. Tretieji namai yra lenkų skautų Gilwell kursų vadovybės užimti. Juose irgi telpa ir visos vietos administracijos raštinė.

Bucze yra netoli Krokuvos, kalnų apylinkėj. Kraštas labai gražus. Sveikas ir puikus klimatas. Vasara tai nuolatinių įvairiausių skautų-čių ekskursijų tikslas. Žiemą — geros vietos sky sportui. 5 klm. nuo geležinkelio stoties, su kuria susisiekimas reguliariai autobuso palaikomas. Naujas geras plentas buvo specialiai pratiestas.

Bucze yra lenkų skautų Gilwell kursų — stovyklos — skautų-čių instruktorių mokyklos vieta. Čia darbas eina nuolat. Baigiasi skautų instruktorių kursai, prasideda skaučių vadovių kursai, paskui specialūs kursai rankdarbių instruktoriams, toliau koks nors suvažiavimas ir taip toliau. Šią vasarą, kaip, tur būt, jau esate girdėję iš „Sk. Aido", čia įvyksta tarptautinė skaučių vadovių konferencija.

Lenkų skautų namai Bucze ir nuolatiniai skautų-čių vadų parengimo kursai — stovykla yra didelis lenkų skautų-čių sąjungos pasiektas rezultatas.

Skautų kalbos kertelė.

Skautiškas sumanumas visur gelbsti...

Šiame skyriuje jau buvo iškelti keli netaisyklingai kirčiuojami žodžiai. Tačiau tokių žodžių yra ir daugiau, ir jiems šį kartą bus paskirtos šios pastabos.

Visus mūsų kalbos žodžius — daiktavardžius, būdvardžius, veiksmažodžius — galima suskirstyti į kelis skirtingai kirčiuojamus skyrius. Daiktavardžiai, pav., paprastai yra skirstomi į keturis tokius skyrius. Vieną tokį skyrių sudaro daiktavardžiai, kurie visuose linksniuose išlaiko kirtį pirmame skiemenyje, kaip: **kaulas, krūmas, kūnas, brolis, pantis, sieksnis, boba, gelda, yla, drobė, dulkė, nendrė, antis, kartis, mėnuo...**

Tuose ir panašiuose šio pastovaus kirčio daiktavardžiuose, kaip galima lengvai įsitikinti, išlinksniavus kad ir aukščiau pažymėtus pavyzdžius, kirtis nė viename linksnyje nenukyla nuo pirmo skiemens į galinį, ir joks lietuvis (nebent koks išsigimėlis) netaria, pav., **bobà, geldà, ylà** (su kirčiu gale).

Tačiau yra visa eilė šio pastovaus kirčio daiktavardžių, kurie dabartinėje mūsų inteligentų kalboje yra kaip tik kirčiuojami šitaip „išsigimėliškai", su netaisyklingai ant galinio skiemens nukeltu kirčiu. Pav., beveik niekas jau netaria daiktavardžių **audra, kaina, proga** su kirčiu ant pirmo skiemens, kaip iš tikrųjų dera, bet dažniausiai su galiniu kirčiu. Bet **audra, kaina, proga** kirčio atžvilgiu yra tokie patys žodžiai, kaip **boba, gelda, yla,** ir juos tarti su kirčiu galiniame skiemenyje yra tokia pat nesąmonė, kaip kad būtų tarti **bobà, geldà** ir **ylà** (su tokiu pat kirčiu). Žemiau duodamas sąrašas šio pastovaus kirčio daiktavardžių, kurie dažnai yra netaisyklingai tariami su nukeltu į galinį skiemenį kirčiu. Tą sąrašą skautai turėtų gerai įsidėmėti ir išmokti jame surašytus žodžius tarti taip, kaip jie turi būti tariami — su pastoviu kirčiu ant pirmo skiemens.

audra (boba)	nuoma (bobą)
auklė (dulkė)	proga (boba)
gaida (boba)	rūšis (antis)
yda (boba)	siela (boba)
kaina (boba)	spinta (boba)
kaukė (dulkė)	straipsnis (brolis)
kuopa (boba)	šiaurė (dulkė)
laipsnis (brolis)	šmėkla (boba)
lenkas (kaulas)	teisė (dulkė)
lėšos (bobos)	vaistas (kaulas)
liaudis (antis)	

Skliautuose yra pažymėti daiktavardžiai, pagal kurių kirčiavimą pirmi sąrašo daiktavardžiai turi būti kirčiuojami (kitaip tariant, **audra, gaida, yda** ir t. t. turi būti kirčiuojami, kaip **boba, auklė, kaukė, teisė** — kaip **dulkė, liaudis, rūšis** — kaip **antis,** o **laipsnis** ir **straipsnis** — kaip **brolis**).

Be pastovaus kirčio daiktavardžių, kaip **kaulas, brolis, boba,** yra ir pusiau pastovaus kirčio daiktavardžių, kaip **autas, kartas, lapas, lapė, pusė, silkė.** I linksniuotės pusiau pastovaus kirčio daiktavardžiuose kirtis išlieka pirmame skiemenyje, išskyrus vienaskaitos įnagininką ir vietininką ir daugiskaitos galininką. II linksniuotės šio tipo daiktavardžiuose kirtis nušoka į galinį skiemenį tik vienaskaitos įnagininke ir daugiskaitos galininke, šiaip išlieka šaknyje.

Prie šio pusiau pastovaus kirčio daiktavardžio priklauso ir daiktavardžiai **baldai, indas, raštas, gatvė, lėkštė** ir **raidė,** kurie dažnai yra kirčiuojami ne kaip **autas...**, **lapė...**, bet kaip priešingo tipo daiktavardžiai **vaikas, nagas, pelė, duobė.** Iš tikrųjų, **baldai, indas, raštas** turi būti kirčiuojami su kirčiu ant pirmo skiemens visuose linksniuose, išskyrus aukščiau paminėtuosius, o **gatvė, lėkštė** ir **raidė** turi gauti kirtį galiniame skiemenyje tiktai vienaskaitos įnagininke ir daugiskaitos galininke (ž. aukščiau).

Dažnai netaisyklingai kirčiuojami ir daiktavardžiai **valia, galia** (kurie priklauso prie aukščiau minėtos pusiau pastovaus kirčio daiktavardžių rūšies). Jie turi kirtį gale tik vienaskaitos vardininko ir įnagininko linksniuose — šiaip kirtis yra pirmame skiemenyje. Todėl tarti kilmininko linksnyje **valiòs, galiòs** (su kirčiu gale), kaip kad daug kas dabar jau taria, yra taip pat netaisyklinga, kaip kad būtų tarti tame pačiame linksnyje: **dvasiòs, plytòs, rūtòs, vietòs** ir t. t.

Su pastoviu kirčiu — ant pirmo skiemens visuose linksniuose — yra tartini ir daiktavardžiai:

didvyris	medžiaga
gurguolė	palikuonis
kaimenė	vylyčia
Klaipėda	vokietis
laidotuvės	

Kirčiuoti juos, pav., ant vidurinio skiemens, kaip kad kai kas kirčiuoja, yra taip pat neteisinga, kaip kad būtų kirčiuoti daiktavardžius: **pusbrolis, adata, pasaka** ant to paties skiemens.

Tuo tarpu žodžiai:

apsiaustas	trimitas
atstovas	paguoda
pavydas	pajūris

yra dažnai kirčiuojami netaisyklingai su kirčiu ant pirmo skiemens. **Paguoda** ir **pajūris** yra tokio pat kirčio žodžiai, kaip **kaimynas, begėdis, dvikojis,** o **apsiaustas, atstovas** ir **trimitas** — tokio pat kirčio, kaip **bajoras, malūnas, pyragas.**

Daiktavardžiai:

deguonis	Palanga
gesuonis	pavyzdis
grietinė	statula
Lietuva	

yra dažnai kirčiuojami ant vidurinio skiemens, bet toks kirčiavimas irgi yra netaisyklingas. **Pavyzdys** (ne **pavyzdis**) turi būti kirčiuojamas, kaip **branduolys, gyvulys, Palanga, statula, grietinė** — kaip **apačia, aviža, giminė, kirmėlė,** o **deguonis** ir **gesuonis** — kaip **atmintis, geležis.**

(B. d.).

Vikt. Kamantauskas.

Cam.

Auto be užpakalinės šviesos arba skautų nuotykiai stovykloje.

I. Kas išaiškins paslaptį?

Bar bar bar — į duris. Enris Grandas krūptelėjo ir staigiai apsižvalgė. Jis, matyt, buvo giliai susimąstęs. Skubiai dirstelėjęs į laikrodį, pamatė, kad jau buvo po devynių.

— Šiaip ar taip, net ir šviesų liepos vakarą jau per vėlus laikas vizituoti. Kas gi čia galėtų būti? — galvojo Enris. — Iš skautų tikrai niekas. Juo labiau, kad jis pats buvo žadėjęs vėliau ten nueiti. Skautai gi žinojo, koks jis punktualus ir kaip laikos duotojo žodžio. Be to, dabar buvo jo darbo laikas, ir skautai tą žinojo. Tikrai, jis nenusimanė, kas čia būtų atėjęs.

Vėl— bar bar bar. Skubūs, tvirti smūgiai. Enris pasisuko nuo stalo į duris ir riktelėjo:

— Prašau!

Žemose duryse vakaro prieblandoj išdygo vidutinio ūgio jaunikaitis.

— Šimts pypkių! Nugi tai tu! Ko, ko, bet tavęs tai jau tikrai nelaukiau! Eik šen gilyn, Liudvikai.

Širdingai pasisveikino su senu savo draugu ir atsidėjęs į jį žiūrėjo.

— Dovanok, kad taip vėlai tave gaišinu. Bet svarbus reikalas. Aš atvykau tiesiai iš stoties. Anksčiau negalėjau.

— Tau pavyko,—juokėsi Enris.—Jei būtum atėjęs pusvalandį vėliau, jau būtum manęs neradęs.

— Turi kur išeiti?

— Aišku. Esu pasižadėjęs nueiti į skautų būklą.

— Į būklą?

— A, aš ir užmiršau, kad mes seniai jau nesimatę. Taigi, aš vis dar dirbu skautuose, dargi esu draugininkas.

— Matyt, kad aš ateinu ne laiku, ir šį vakarą neteks mudviem pasikalbėti, — susirūpino Liudvikas. Jo veide pasirodė didelis nusivylimas.

Enris atsidėjęs žiūrėjo savo draugui į akis. Per paskutinius trejus metus tik kartą jį buvo netyčia sutikęs, ir tai tik trumpai gavęs pasikalbėti. Tačiau jis buvo beveik nepasikeitęs. Iš jo lieknos figūros galima buvo spręsti, kad jis ir dabar, kaip ir seniau, uoliai sportuoja. Tik veido bruožai buvo labiau subrendę ir charakteringiau užbrėžti. Tačiau Enris aiškiai matė, kad jo draugas lyg kažko varžosi, ne taip laisvai ir atvirai žiūri, kaip anuomet. Kitąsyk tokios šviesios, linksmos jo akys, dabar buvo aptemusios, ar bent nepaprastai rimtos.

Enris nujautė, kad jo draugą kažkas slėgia, kad jis kažkuo labai susirūpinęs, ir nori jį užjausti.

Norėdamas padėti savo draugui išsipasakoti, Enris laisvai ir nuoširdžiai jį paklausė:

— Klausyk, drauge. Manau, kad ne tik manęs pamatyti tu atvykai iš Sen-Belio į Paryžių?

Liudvikas, kaip nesavas žiūrėjo pro langą Pro susikimšusių namų stogus dunksojo St-Lazare geležinkelio stotis ir kilo aukštyn juodi garvežių dūmai.

— Tikrai taip, Enri, tik tavęs pamatyti. Tu man labai reikalingas.

— Jeigu taip, tai negaliu aš tavęs taip greitai išleisti, — atsakė Enris šypsodamasis. — Dar tik po devynių. Palauk valandėlę. Aš patelefuonuosiu į būklą, kad anksčiau kaip 11 neateisiu. Tada mes turėsime dvi valandas. Manau — užteks?

— Aš bent tikiuosi, — atsakė Liudvikas, nutęsdamas balsą.

— Aš tuojau grįšiu. Būk kaip namie, Liudvikai, tu tą žinai.

Enris skubiai užsivilko švarką, kurį, tvankioj mansardoj sėdėdamas, buvo nusimetęs ir, nė nepasitaisęs sujauktų plaukų, išsiskubino. Girkštelėjo durys, sudundėjo laiptai.

— Vis dar toks pat geraširdis vaikinas, — galvojo vienas likęs Liudvikas. — Toks pat, kaip ir mokykloje buvo. Energingas, staigus, greitas, visuomet pasiryžęs kitam padėti, gyvas ir vis dėlto patikimas. Tikras skautas, kokį vaizduojuosi. Neperdaug indėno ar laukinuko ypatybių, betgi į valias drąsos ir pastabumo. Bus visa gerai, kad aš čion atvykau.

Vaikščiodamas po kambarį Liudvikas stengėsi pamiršti jį slegiančius rūpesčius. Tačiau juo ilgiau negrįžo Enris, juo labiau didėjo jo nekantrumas. Nervingai vaikščiojo ir, dairydamasis po Enrio butą, stengėsi kitur nukreipti savo mintis. Viskas šiam kambary buvo paprasta. Geležinė lova, dvi paprastos kėdės, eglinis stalas, grynos sienos; bronzinis kryžius buvo vienintelis jų papuošalas. Ties stalu pasienyje stovėjo lentyna knygų, kur buvo sudėti sąsiuviniai, laikraščiai ir keliolika tvarkingai išrikiuotų storų tomų.

„Enrio sielos nepavergė gyvenimo prabanga, jis nesirūpina komfortu, — galvojo Liudvikas. — Kambarys, kaip jūrų inžineriaus, tikrai jau net per daug kuklus".

Ir ne tik kambario kuklumas Liudviką nustebino. Kai priėjęs apžiūrėjo knygų lentyną, dar labiau nustebo pamatęs, kaip daugelių dalykų domisi jo draugas. Lentynoje pirmoj vietoj buvo Evangelija, liudydama, kokią reikšmę Enrio gyvenime turėjo religija. Toliau ėjo storulės jo specialybės knygos. Dar toliau — archeologijos, neorganinės chemijos vadovai ir t. t.

„Taip, aš negalėjau geriau pataikyti su savo reikalu, kaip čion eidamas. Enris ir yra tas žmogus, kurio man reikia", — galvojo žiūrinėdamas Liudvikas.

Vėl ėmė nekantraudamas vaikščioti.

— Ilgai gi ir negrįžta tas Enris! Kuriam pasviety ir yra tas jo telefonas?

Sustojęs ties langu, ėmė žiūrėti į lauką. Enrio gyventa kampinėj mansardoj. Lango šonuose kyšojo įstrižos stogo briaunos. Kaimyninis namas buvo daug žemesnis. Iš ten nieks negalės jo nugirsti, kai pradės pasakoti savo reikalą. Jau buvo benoris eiti apžiūrėti, ar negalėtų kas iš laiptų pusės nugirsti jo pasakojimą, kaip vėl sudundėjo laiptai, staiga atsidarė durys ir jose pasirodė iškaitęs Enris. Žemos mansardos durys dar labiau pabrėžė Enrio aukštą, jėgingą, bet grakščią figūrą. Tai buvo jėga, visai nepanaši į atletų ar moderniškų rekordininkų jėgą. Tokią išvaizdą, kaip Enrio, gali turėti tik daug dirbęs ir tvardęsis žmogus. Aukšto ūgio, gražaus sudėjimo, pailgo veido, linksmų ir drauge griežtų akių, aukštos kaktos, pridengtos tamsių plaukų, — toks žmogus stovėjo duryse ir linksmai žiūrėjo į Liudviką. Nusišypsojo ir Liudvikas, jį pamatęs. „Taip, tokiam žmogui galima pasitikėti, jis neapvils ir tikrai padės".

Įėjęs į kambarį, Enris vėl greitai nusimetė savo švarką, taip buvo žymiai patogiau šį tvankų vakarą. Prisitraukė savo kėdę prie lango, kur tik buvo atsisėdęs Liudvikas, ir tarė, vis dar kiek per greitai alsuodamas.

— Taip, tą dalyką jau sutvarkiau. Skiltininkai patys padarys kas reikia, jeigu ir kiek užtruktume. Dabar sakyk, ko atvažiavai?

Liudvikas pamažu atsistojo, nervingai perėjo porą kartų per kambarį, ir vėl atsisėdo, Enris tylėdamas sekė jį akimis. Liudviko elgesys rodė, kad jo reikalas tikrai nepaprastas. Pagaliau jis pusbalsiai paklausė:

— Enri, ar nieks mudviem nesutrukdys? Ir ar nieks negali mudviejų kalbos išgirsti?

Algiukas Skruzdeliukas — sodininkas.

Karikatūra ir žodžiai J. Martinaičio.

1. Kai tiktai atšilsta oras,
Algis remontuoja tvoras,
Kad nei obelių, nei rožių
Nepasiektų ožkos, ožiai.

2. Nors dar rytais biskį šąla,
Bet jau Algis sodą valo,
Ima grėblį jis į ranką
Ir sausus lapelius renka.

3. Kai dienelė tik prašvinta,
Persodina jis serbentą,
Ar praretina tankumą
Kokio nors naudingo krūmo.

4. Dar vėliau mūs Algis neša
Medžiam reikalingą trąšą,
Ima jis salietrą Čili
Ir ant medžių gausiai pilia.

M. Grigonis.

Darželiai.

(Pradžia „Sk. Aido" š. m. nr. 7).

Dabar kiek sustosime ties tuo, kokios priežiūros reikalingos paminėtosios gėlės.

1. Ramunės—piretrumai.

2. Cinerarija.

3. Kochija.

Ramunės (1) piretrumai ir **sinerarijos** (2) pakenčia bent kokią žemę, tik ramunės labiau mėgsta drėgmę. Reikia jų žiedai karpyti, nes jų ne žiedai, bet lapai gražūs.

4. Perila.

Taip pat **kochijos** (3) ir **perilos** (4) pakenčia bent kokią žemę, o riebioj žemėj užauga bent 60 — 70 cnt. Atrodo gražios, kai eilėmis susodintos. Tinka ir gyvatvorėms.

5. Kukurūza.

6. Ricina.

Kukurūzoms (5), **ricinoms** (6), **jurginams** (7) reikia riebios, iš rudens patręštos žemės.

Burnočių (8) reikia viršūnės žnaibyti, nes jie gražesni susikrūmiję. Mėgsta saulėtą, šiltą vietą.

Saulėgrąžų (9) ir **tabako** (10) kultūra lengva: ypatingos globos nereikalingi.

7. Kaktusiniai jurginai.

8. Buruočiai.

Saulučiai (11) gražesni, kai jų eilės esti susodintos iš vienodų spalvų gėlių. Nors jie daugiamečiai, bet gražesni esti pirmamečiai ir antramečiai. Ilgiau jų nelaikykime.

Lobelijos (12) mėgsta palaistomos ir vieną kartą nužnybamos, kad susikrūmytų.

Bijūnams (13) žemė turi būti bent metrą perkasta, gausiai patręšta. Pačius bijūnus negiliai sodinkime, kad jų šaknis

---

— Nėra ko bijoti, — ramino jį Enris. — Kairėje nieko nėra, pats matai. Dešinėje gyvena geležinkelio tarnautojas, bet šiandien jis budi stotyje, jau prieš aštuonias išėjo. Priešais mano kambarį tik palėpė, ten nėra įvesta šviesos, sutemus nieks ten nevaikščioja. Apatinis gyvenimas, po mano kambariu, dabar kaip tik tuščias, išnuomojamas. Pats galėjai pastebėti ant durų skelbimą.

— Ar galima langą palikti atdarą?

— Taip. Iš lauko nieks mudviejų neišgirs. Bet sakyk, argi jau čia toks rimtas ir paslaptingas dalykas?

— Šiaip ar taip, tiek rimtas, kad nenorėčiau turėti kito klausytojo, be tavęs.

— Na, tai aš esu dar labiau susidomėjęs.

Giliai atsikvėpęs, Liudvikas pradėjo pasakoti.

— Tu, tur būt, dar atsimeni, Enri, tą tragišką atsitikimą, kai prieš dvejus metus žuvo mano kasyklų direktorius. Jis lankė naują šachtą, ir trūkus keltuvo virvei užsimušė. Tada man pačiam teko eiti direktoriaus pareigas. Iš pradžių man tai buvo sunki našta. Tačiau sukandęs dantis ėmiaus darbo, ir manau, kad nuo to laiko kasyklų reikalai net kiek pagerėjo. Tik čia prasideda ir mano istorija, kurią noriu tau papasakoti.

Pasiėmęs naują atsakomingą darbą, laikiau savo pareiga smulkiai pažinti visą savo darbo sritį. Dėl to pradėjau sistemingai tyrinėti aplink Sen-Belį esančias rūdies kasyklas, kad pamatyčiau, kaip jos turtingos. Tyrinėjimą pradėjau nuo senųjų kasyklų, kuriose jau daug metų nebuvo dirbama. Jas tyrinėjau, pirmiausia, moksliškais sumetimais. Jau anksčiau buvau tyrinėjęs geologišką struktūrą aplink kasyklas esančio žemės paviršiaus ir buvau pasidaręs tam tikras išvadas. Dabar žemės gilumoj ieškojau, ar pasitvirtins tos mano išvados. Gal labai neatsargiai elgiausi, kad pats vienas landžiojau po senas kasyklas. Tačiau tokiais atvejais visada maloniau man vienam būti. Kai netrukdo kito kalba ir kai nieks neragina skubėti, daug tiksliau galima visa ištirti.

Taip betyrinėdamas, gegužės ar birželio mėnesį, kartą užėjau, — smulkmenas šiuo kart galiu apleisti, — tokią šachtą, kuri, tik akį metus, išrodė nepaprasta. Be to, kasyklų planuose ji visai nebuvo pažymėta. Pasirodė, kad šioj šachtoj esama paslapties, apie kurią visai buvau negirdėjęs. Nė tu neįspėsi, kokia paslaptis.

Liudvikas ėmė pasakoti visai tyliu balsu. Enris sėdėjo išsitempęs, liemeniu palinkęs į priekį, ir mosavo ranka, lyg sakydamas, „toliau, mįslių jau užteks".

— Tiesa, ką tu žinosi. Aš ir pats ją radęs labai nustebau. Aš tau pasakysiu...

Liudvikas sutraukė pečius, pasilenkė prie Enrio, įsirėmė alkūnėmis į kelius ir, prisidėjęs ranką prie burnos, prašnabždėjo:

— Aš radau... radium.

Tapo visiškai tylu.

Liudvikas laisvai išsitiesė. Išsipasakojęs savo paslaptį, jis pasijuto žymiai geriau.

Po ilgos pauzos Enris paklausė:

— Ar tu tikrai žinai?

— Tikriausiai. Tuojau pats pamatysi. Ten yra nepaprastai turtingas gaieno sluoksnis, tarp bartito. Aš jį labai tiksliai ištyrinėjau. Nustebintas nelaukto radinio, nenorėjau nė pats tikėti. Pasiėmęs pavyzdį, nuvažiavau į Paryžių, į Curie institutą, ir čia, laikydamas didžiausią paslaptį, parodžiau savo radinį. Ten man patvirtino, kad mano sluoksnis yra turtingiausias iš visų ligi šiol rastų radiumo kasyklų.

— Po perkūnų! Tai radinėlis! Tikrai tu savo laiką ne veltui leidai! Sveikinu! Dabar ir aš suprantu, kad tau nelabai

9. Saulėgrąža.

10. Tabakas.

11. Saulučiai.

12. Lobelijos.

13. Bijūnai

14. Ajerai.

dengtų žemės sluoksnis ne storesnis, kaip 5 cnt. Venkime persodinimų, nes bijūnai dėl persodinimų skursta. Visą gražumą bijūnai parodo, kai vienoj vietoj ilgai auga. Vasarą kartais reikia laistyti trąšomis, o žiemai pridengti lapais, kad neiššaltų.

15. Lelijos.

16. Narcizai.

Ajerai (14) labiau tinka gazono pakraščiams. Taip pat **lelijos** (15), **narcizai** (16), **tulpės** (17). Ajerus negiliai sodinkime, o kitus 10 — 15 cnt. gilumoj, patręškime supuvusiais lapais. Gerai žiemoja.

---

reikia viešumos, — kalbėjo Enris, stuksendamas draugą per petį.

— Palauk, Enri, — pertraukė jį Liudvikas. — Tai dar tik pradžia.

— Dar daugiau radai? — buvo bepradedąs juoktis Enris, bet tuojau nutilo, pamatęs rimtą draugo veidą.

— Dabar tik ir prasideda visa painiava. Aš radau dar šį tą. Tik jau čia džiaugsmo maža. Aš tau papasakosiu visą paeiliui. Tada tu ir pats suprasi, ko aš pas tave atėjau.

— Lengva suprasti, kad aš norėjau gerai pasiženklinti savo radinio vietą. Aš vėl išėjau iš tos skylės į kelią, kuriuo buvau atėjęs. Gerai visa apžiūrėjęs radau, kad tai vienintelis įėjimas. Taigi čia reikėjo padėti ženklus, kad žinočiau, ar kas kitas nevaikščioja pas mano radinį. Pasirinkau smulkių akmens atšaižų ir tam tikra tvarka juos sudėsčiau. Jei tik kas bandys čion lysti, aš atėjęs tuoj pastebėsiu.

— Iš pėdsakų, taip sakant, suseksi, ką?

— Taip. Kaip tik tą patį ir aš maniau. Tik išėjo visai kitaip. Klausyk! Po kelių dienų vėl ateinu į senąją šachtą ir lendu į plyšį. — Nieks nežino mano paslapties! — Taip bent aš maniau, nes mano akmenėliai buvo puikiausioj tvarkoj. Prieinu prie sluoksnio, žiūriu ir... savo akimis nenoriu tikėti. Iš jo išplėšta keletas gabalų, ir nemažų gabalų. Nebuvo jokios abejonės: kažkas žinojo mano paslaptį.

— O kai buvai ten pirmą kartą patekęs?... — nutraukė jį Enris, kurio susidomėjimas augo su kiekvienu draugo kalbos sakiniu.

— Sluoksnis buvo visai nepaliestas. Nebuvo jokio naujo plyšio, jokio ženklo, kad čia kada žmogaus būta.

— Taigi jau p o t a v ę s kitas ten buvo užėjęs?

— Kaip tik tas ir neduoda man ramybės. Ką aš galiu daryti? Pats supranti, kad aš turiu viską laikyti paslaptyje. Paskelbęs viešai — tiek aš savo radinį ir matysiu. Dėl to policijai nieku gyvu negaliu pranešti. Tuojau suuostų laikraščiai, kiltų sensacija. To aš kaip tik ir labiausiai bijau. Tad ilgai negalvojęs į traukinį, ir atšvilpiau pas tave. Enri, tu turi man padėti! Dabar jau tu žinai viską. Daugiau — nė aš pats nežinau. Aš tikiu, kad tavo sprendimas bus protingas ir tikras, žinau, kad tu pažįsti žmones. Tu esi Paryžiuje. Ar tu nežinai, kam aš galėčiau pavesti savo reikalą? Kokį išmintingą ir patikimą seklį? —

Sakydamas paskutinius žodžius, Liudvikas pašoko ir nervingai vaikščiojo po kambarėlį.

Enris tylėjo. Pasirėmė ranka galvą ir giliai susimąstė.

Lauke jau visai buvo sutemę. Miestas tviskėjo elektros žiburiais. Pro siaurą langą jų atspindis krito ir į Enrio kambarį. Draugai buvo ir užsimiršę užsidegti šviesą.

Liudvikas nutraukė tylą. Jis vėl neramiai ėmė kalbėti.

— Dalykas keblus, ar ne tiesa?

Enris vis dar tylėjo, tik linktelėjo galva. Jis atrodė visai be nuotaikos. Palengva atsikėlė nuo savo kėdės, prisiartino prie stalo, įjungė darbinę lempą ir, paėmęs ją abiem rankom, pastatė ant stalo krašto.

— Ar negalėtum porą dienų palaukti? Gal dalykas nėra toks skubus?

— Kas per klausimas? — nekantriai sušuko Liudvikas.

— Aš tik norėjau pasakyti, — ramiai kalbėjo toliau Enris, — kad tas paslaptingasis nepažįstamas negalės per porą dienų pavogti žymaus kiekio tavo brangaus mineralo.

— To ne. Bet ne čia tikrasis pavojus. Pavojinga tai, kad kažkas ž i n o ir spendžia pinkles, nori visą mano dalyką pražudyti. Aš gi nežinau, kas tas nepažįstamas ir jo bendradarbiai, ir negaliu gintis.

— Suprantu.

— Dėl to svarbiausia, — skubiai imtis priemonių ir jį išaiškinti.

Kardyklų (18) svogūnus žiemą laikykime rūsyje, o pavasarį, kuo anksčiausiai, pasodinkime negiliai darželyje, eilėmis, gazono pakraščiais.

17. Tulpės.

18. Kardylai.

Našlaičių (19) žiedai esti gražesni tų, kurios buvo pasėtos rugpiūčio mėn. ir iki žiemos nepražydo; peržiemojusios gausiai žydi.

Žieminiai karkleliai (20) reikia kas 4 metai persodinti ir išskirstyti, kad nesusmulkėtų.

Rožėms (21) žemę reikia perkasti bent metrą, į duobę, be gerų žemių, dar pri-

19. Našlaitė.

20 Karkliukai.

21. Rožės.

pilti seno tinko, nes rožių žiedams reikalingos kalkės. Rožės žiemai reikia apraišioti, apdengti, kad neiššaltų. Pavasarį pradedančias sprogti reikia gerokai apipiaustyti, paliekant 3 — 4 šakeles su 2 — 3 akutėmis kiekvienoj. Rožių lapus puls kenkėjai, taigi santykiuose su rože skautas turi nuolat atsiminti savąjį šūkį: „B u d ė k!" Kenkėjai nupurkščiami žaliojo muilo skiediniu (pieno baltumo) ar tiesiog nurankiojami.

Kad gėlės užaugtų grakštesnės, jas ravėkime ir bent 2 kartu mėnesyje patręškime išrūgusių srutų skiediniu (1 litras srutų ir 10 litrų lietaus vandens).

Gėles laistykime anksti rytais ar saulei leidžiantis, lietaus ar upės vandeniu. Jei laistoma šulinio vandeniu, tai toks vanduo bent 2 pari turi pabūti statinėje, saulėje, kad sušiltų. Kaip tik gėlės žiedas baigia žydėti, jį nukirpkime, kad grūdų nebrendintų. Brendinamieji grūdai labai silpnina gėlę. Mes juk nesiversime gėlių sėklų prekyba. Mums teturi rūpėti gėlių žiedai.

Dažnai purenkime lysvių žemę, kad oras lengviau santykiautų su gėlių šaknimis.

Aukštaūgės gėlės reikia pririšti prie kuolelių, kad vėjas jų nenulaužtų ar neguldytų. Kuoleliai turi būti vienodo aukščio, sulig pačia gėle didumo, ir žalsvai ar baltai nudažyti.

Darželio patvoriais pasodinkime keletą skiepytų bezų — alyvų (Syringa). Gražesnės tamsiai raudonos ar pilnavidurės.

Gyvatvorėje sodinkime ligustrus (Ligustrum vulgare) ar tujas (Thuya occidentalis). Į darželių ar sodų gyvatvores neįsileiskime skietmedžio (Evonymus opulus), šliandrų (Crataegus), barbarisų, šunobelių, nes, pasak St. Mastausko, juose veisiasi įvairiausi augalų gadintojai.

Sodinant gyvatvorių medelius ir alyvas, reikia žiūrėti, kad persodinamas medelis nebūtų giliau pasodintas, kaip kad pirmiau buvo žemėse. Šis persodinimo dėsnis taikomas visiems medeliams ir laikytinas galvoje visose medelių sodinimo šventėse.

Jei gyvatvorėms neturime ligustrų ar tujų, sudarykime gyvatvores iš karklelių, žieminių astrų (Aster perenne) ar, pagaliau, jurginų, tik kai rudens šalna nuvirina jurginų lapus, jurginų gyvatvorė pasidaro biauri.

Enris priėjo prie savo draugo, uždėjo rankas ant jo pečių ir, žiūrėdamas jam į akis, griežtu tonu paklausė:

— Jei tu atvykai į Paryžių išpasakoti man savo reikalą, tai tu padarei tą dėl to, kad pasitikėjai manim?

— Taip, aš tavim visiškai pasitikiu.

— Dabar klausyk. Ar tu taip pat pasitikėtum ir mano protu bei pastabumu?

— Kaip tai suprasti?

Neslepiamas draugo nusistebėjimas Enrį net prajuokino.

— Štai ką aš manau. Tu dar atsimeni tą laiką, kai mudu buvome skautai. Kiek tada malonumo mums buvo sekti pėdsakus ir aiškinti supainiotus nuotykius?

— Taip, gerai atsimenu. Tada tu visus stebindavai savo pastabumu ir patvara.

— Tai klausyk, Liudvikai. Tapęs draugininku, aš ir toliau darbavaus šioje srityje ir, galiu pasigirti, man pavyko visai neblogai išaiškinti keletą gana supainiotų klausimų. Ką tu sakytum, jei aš pats imčiausi narplioti Sen-Belio paslaptį? Aš tau greitai pasakyčiau, yra vilties ką laimėti, ar nėra. Profesionalą seklį tu ir tada dar spėtum pasiimti. Na, ką tu manai apie tai?

— Ką aš manau apie tai? Tai...

Užuot toliau kalbėjęs, Liudvikas pagriebė Enrio kairiąją ranką, stipriai paspaudė, skautiškai jam dėkodamas.

— Visai kaip anuomet, ką?

— Kada gi tu galėtum pradėti? — spyrė Liudvikas.

— Neskubėk jau taip. Pirmiau apsvarstykime. Žinoma, tau būtų maloniausia, kad tuojau, drauge su tavim sėsčiau ir važiuočiau, ar ne?... Tik aš manau, kad tai būtų negera. Mudviejų drauge ten nuvykimas per daug ką išduotų. Klausyk, kaip aš tą dalyką vaizduojuosi. Tu grįžti, pirmuoju traukiniu, atgal į Sen-Belį. Šiandien mes turime ketvirtadienį, — Enris dirstelėjo į savo kalendorių, — liepos 28. — Mes, tai yra mano skautai ir aš, norėjome šeštadienį vykti stovyklauti, tiesą sakant, į Božolę. Gerai. Mes pakeisime. Tai ir viskas... Ir... stovyklausime Sen-Belyje. Tu supranti? Kas galės manyti, kad mums rūpi paslaptingasis radiumo vagis? Ir kas galės stebėtis, kad mes dieną naktį švaistysimės po kalnus ir slėnius?

— Enri, tu esi genijus!... Bet... ką pasakys tavo jaunuoliai dėl šio staigaus pakeitimo?

— Ką jie gali sakyti? Mes ketinome vykti į mano tėviškę. Dabar štai aš sutikau tave. Tu mus pakvietei pas save. Aš kvietimą priėmiau — ir visa istorija. Dar lieka bilietas. Bet mes jį paprasčiausiu būdu prailginsime nuo Vilfranšo ligi Lijono, ir tiek. Tai ne didelis daiktas.

— Puiku. Enri, štai planas, kuris ir man patinka. Bet kaip tu vaizduojies smulkmenas?

— Nėra ko daug čia pasakoti. Leiskite man pažiūrėti...

Jis pasiėmė iš knyginės lentynos geležinkelių tvarkaraštį ir jį vartydamas tarė:

— Štai kaip padarysime: šeštadienį 16 val. 11 min. būsime Lijon-Peraše. Kaip toli iš ten į Sen-Belį?

— 26 kilometrai. Būtų ne taip jau toli, kad ne jūsų kroviniai.

— Niekis. Mes jų imame kaip galint mažiau. Čia įtempsime savo jėgas. Bet nekvaršink sau per daug dėl to galvą. Mes jau vis kaip nors pasieksime. Gal dar kas?

— Manau, kad nieko, — tarė Liudvikas, žiūrėdamas į savo laikrodį. — Dabar tik po 10. Ne taip jau ilgai aš tave trukdžiau. Ir pats dar spėsiu į vakarinį Lijono traukinį.

— Gal tu turi dar kokių reikalų Paryžiuje.

— Ne, nieko neturiu.

— Tai nueisime drauge į skautų būklą. Bus pats laikas. Susipažinsi su vadais. Aš dar šį tą sužinosiu apie Sen-Belį, tavo kasyklas, tavo radinį ir kitus dalykus, kuriuos turiu žinoti ir kurie gali būti naudingi. Tokiam reikale niekada nepakenks

Skaitytojų tribūna.

Numylėtas darželis.

(Iš mergaitės dienoraščio).

Anksti pavasarį, kaip tik atšyla žemelė, pradėjau aš rūpintis apie savo numylėtąjį darželį. Jame dar nebuvo nė vienos gėlelės. Bet geroji saulutė žemelę šildė labiau ir labiau ir ėmė dygti visi augmenėliai. Ir mano darželyj išdygo žiemkentės gėlės. Nuo to laiko man buvo linksma ir malonu įeiti į darželį. Pradėjau jame darbuotis, žiūrėti, kad būtų daugiau ir daugiau gėlelių. Rūtelės—mano brangiosios gėlės, nes jos kaip tik sniegas sutirpsta tuojaus žaliuoja ir puošia darželį. Pradėjau žiūrėti aš visas gėleles, kad jos geriau ir greičiau augtų, nes man rūpėjo jų žydėjimas. Mąsčiau ir laukiau to laiko, kada jos žydės, kaip bus tuomet gražu, linksma, ir papuoštas darželis...

Laikui bėgant, visai nematant, pradėjo jau gėlytės žydėti. Tad buvo pats gražusis laikas. O man prasidėjo linksmumas... Kas rytą ir vakarėlį einu aš į savo darželį, jame aš randu visus smagumus ir nesmagumus, ir jis mane atjaučia. Man rodos, kad darželis mane pritraukia prie savęs ir myli mane taip pat, kaip aš jį Kai įeinu darželin, pavaikščioju, pasėdžiu, pakalbu su juo, man darosi širdyje gera ir linksma. Kur tik pažvelgi akimis, visur — žydi gėlės. Jos traukia prie savęs ir sako kažką nepaprasta, slapčia, bet man tik širdžiai vien suprasti teko, ir negaliu išreikšti žodžiais čia...

Numylėtas mano darželi!... Tu mane nuramini, kai aš liūdžiu skausmų susilaukus. Tavyje man niekad neilgu. Kiekviena žolelė ir medelis, tavyje augąs, mane supranta ir nuramina. Nors mane sunkiai slėgtų vargas, bet aš laiminga būnu tavyje.

Aš trokštu, kad tas darželis žydėtų visą mano amželį, ir aš vis būčiau kartu su juo.

J. Norkytė.

Broliai, mėginkime savo plunksnas.

Skaitant „Skautų Aidą", tenka pastebėti, kad maža bendradarbiauja skautai. Ne vienam kyla klausimas, argi mes, skautai, neturime žmonių, kurie galėtų mūsų laikraščiui rašyti? Atsakymas aiškus. Galime rašyti ir turime. Tik kodėl nepasirodome? Čia parodome savo nestropumą ir mažą susirūpinimą. Nemokame, gal, prisiversti. Daugelis abejoja, kad nesugebės. Sugebėti gal ir sugebėtų, tik reikia darbo, o mes turime būti darbštumo pavyzdžiai, ir darbo neturime bijoti.

Ką galime mes parašyti? Daug yra visokių dalykų, kurių mūsų laikraštyje stinga ir kuriuos galėtume papildyti. Rašykime daugiau apie savo veikimą, žymėdami, kas įdomiausia. Tas bus naudinga. Rašykime ne tik apie skautų gyvenimą, bet ir iš mokyklos ar gimnazijos. Aprašykime svarbesnius įvykius: paskaitas, vakarus, turnyrus, meno kuopelių veikimą ir t. t. Tokių dalykų „Sk. A." visai nerandame.

Tas bus labai įdomu ne tik mums patiems, bet ir mūsų klasės draugams ir labiau suinteresuosim visus sekti mūsų organą „Sk. Aidą".

Surašykime labiausiai mėgstamas daineles, žaidimus, juokus, įdomesnius atsiminimus iš kelionių, stovyklų, iškylų; ištraukas iš dienoraščių. Nemiegokite ir fotografai, duokite įdomesnių nuotraukų. Tik venkite šablono, o stenkitės rasti gamtoje gražių vaizdų — jų mūsų krašte netrūksta. Plačiau apie fotografiją buvo ir „Sk. Aide" minėta. Paieškokite, rasite.

Rinkime ir užrašinėkime tautosaką: priežodžius, mįsles, pasakas, patarles, daineles. Surinkę pasiųskime redakcijai, o redakcija jau ras tautosakai tinkamą vietą. Apie tautosakos reikšmę ir jos rinkimą yra minėta „Sk. Aide".

Kelkime ir nagrinėkime įvairius aktualesnius klausimus, diskusinius straipsnius, mėginkime sukurti eilėraštį ar apysaką. Ir nenusiminkime, kad gausime redaktoriaus atsakymą: „Eilėraštis silpnas, nedėsime". Gavę tokį atsakymą, nemeskime toliau dirbę, ir neabejokime, kad pasieksime gerų rezultatų.

Tat matome, kiek daug ir kokios įdomios medžiagos galėsime mes pagaminti.

J. Arvydas.

Dėl „Skautiško teatro tragedijos".

Nors skautams nėra priprasta kalbėti aukštu tonu, bet brolis Henr. Lukaševičius aukščiau paminėtame straipsnyje („Sk. Aid." 7 nr.) paėmė itin aštrius motyvus ir skautiškame teatre įžiūrėjo tragediją! Straipsnio pradžioje brolis H. L. užrekomenduoja skautus scenos darbe kaip asilus. Spaudoje tokie palyginimai ir, ypatingai skautiškoje, nėra parankūs. Skautiškas teatras gyvenąs tragingus laikus, nes jame dažniausiai nėra: „Jokios kritikos, jokio sąmojaus, jokio jumoro". Kodėl? Nes: „...Skautuose įsivyravo kažin kokia manija lipdyti visokias, neva, dramas ir su ta, savo kūryba, eiti į viešumą". Taip ir panašiai galvoja brolis H. L. Nepatinka H. L., kad kiekvienas skiltininkas (nejaugi toji teisė priklauso tik aukštesniems?) yra kokios nors „dramos" kūrėjas. Charakteringa, kad brolis H. L. nepamiršo pagirti sesučių skaučių, nes visada taip yra, kai skautai peikiami, tai

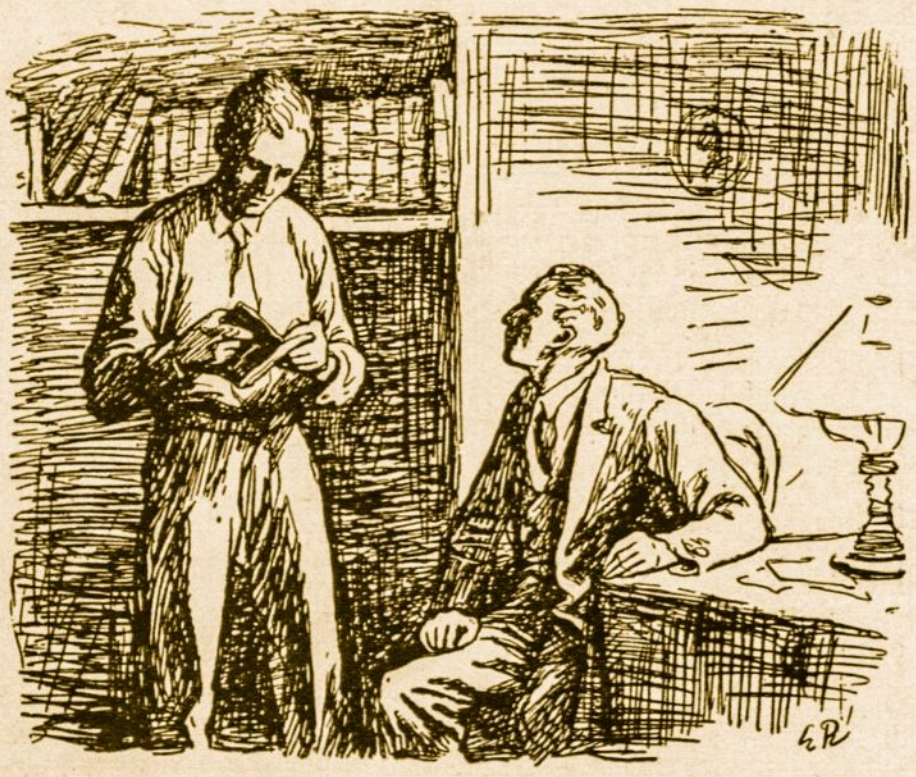

Jis pasiėmė iš knyginės lentynos geležinkelių tvarkaraštį ir jį vartydamas galvojo...

žinoti visas smulkmenas. Paskui nugabensiu tave į stotį, nes tramvajais taip vėlai jau negalima pasitikėti.

— Gerai, vesk mane, kur nori.

— Puiku, — galvojo Enris, vilkdamasis savo švarką.—Tad į kelionę...

— — — — — — — — — — — — —

Kai, dviem valandom praslinkus, Liudvikas jau švilpė greituoju traukiniu „Paryžius — Lijonas" ir svajojo, kaip bus sučiuptas paslaptingas vagis, Enris stotyje pasišaukė taksį ir liepė vežti namo:

— Rue de Madrid, šeštas numeris.

Sėdėdamas minkštoj dėžėj dar kartą apgalvojo visą šio vakaro istoriją ir pakartojo pats sau visas iš Liudviko gautas žinias, kad neužmirštų.

— 16 val. 11 min. būsime Lijon-Pereraše. Iš čia imsime kopti į kalnus, Sen-Žiustą. Ligi Tiupinio vyksime arklių trmvajum. Ten būsime 17 val. Iš ten dar keturios valandos kelio per Gresiją, Polijonę, Lia Krua-di-Baną, St.-Pierrą. Pakelėje mūsų lauks skautas, Liudviko draugas, su laišku, iš kurio sužinosime paskutines naujienas. Apie 22 val. būsime Sen-Belyje.

Kas toks galėtų būti tas paslaptingas vagis? Liudvikas, nėra abejonės, buvo labai atsargus. Ponia Curie nieko nežino, iš kur jai buvo pavyzdys atgabentas, be to, jos visai nebuvo galima įtarti. Čia bus darbas, greičiausiai, ne šiaip sau vagilio. Iš visa ko matyti, kad čia slepiasi kažkas svarbesnis. Gal kokios didelės firmos įgaliotinis? Ką gali žinoti, gal čia įpainiotas ir užsienis?...

II. Auto be užpakalinės šviesos.

— Krovinius pasidėk! Poilsis! — nykiai nuaidėjo komanda tamsiame vieškely.

— Ką, jau poilsis? — nustebo vienas.

— Pagaliau, tur būt, norėjai sakyti! — murmtelėjo kitas. — Toks biaurus kelias. Kas žingsnis gali suklupti.

— Laikykis, Povilai, tu amžinas murkly, — juokėsi Enris. — Kiti turės iš ko pasijuokti. Jau turi teisės pamurmėti, tokį galą vyriškai atžygiavęs.

skautės pagiriamos. Baigdamas H. L. pasiūlė padaryti konkursą išbandyti skautų kūrybos jėgas, bet skautų kūryba turi būti praleista „per griežčiausios kritiko prizmę!" Būtų gaila, jeigu tąją „prizmę" sudarytų ne kas kitas, kaip brolis H. L., nes antraip ji nustotų savo griežtumo.

Dėl aukščiau išdėstytų pastabų, turiu pasakyti:

1) Skautų teatras negyvena tokio tragizmo, koks įsivaizduojamas, nes apie jį sprendžiant turima vienos kurios vietos skautai už visumą. 2) Skautų teatre pasitaikantieji trūkumai, nėra kokia bloga valia, tik paprastas neprityrimas, kuris negali būti palaikytas org-ciją žeminančiu dalyku. 3) Tuštesni dalykai dažnai pasirenkami dėl jų primityviškumo vaidybos atžvilgiu. 4) Skautų vadai (dr-kai, skilt-kai) turi gana aiškų supratimą vaidinimo atžvilgiu, kad scenoje labai retas iš jų pasirodo su nenaturaliais, karikatūriškais skautų tipais. Panašūs vaidinimai yra reti ir negali būti dedami skautiško teatro tragiškumo pamatan. 5) Kad daugumas skautų kuria savo „dramas", tai ne peikti, o girti reikia. Jų veikalus reikia leisti per kritikos prizmę, bet ne per „griežčiausios".

Tai bus visa. **Balys Gendvilas.**

Sveikinimasis.

Sveikinimosi ženklą turi kiekviena tauta. Jis yra solidarumo ženklas. Pasisveikindami, t. y., nusiimdami kepurę arba paduodami viens kitam ranką, mes išreiškiame pagarbą. Todėl reikia, kad pasisveikinimas būtų gražus ir tvarkingas.

Teko patirti, kad sveikindamiesi kurie-ne-kurie mūsų broliukai ir sesutės skautai skautės nemoka gražiai pasisveikinti. Kartais mes visai nejučiomis darome labai didelių klaidų, kurių neturėtume daryti.

Štai stovi skautų ar šiaip jaunimo būrelis. Prieina dar vienas ir pradeda sveikintis. Su vienu sveikinasi, o į kitą ar net kelintą žiūri. Toks sveikinimasis parodo, kad sveikintojas yra neišsiauklėjęs, nemokąs gerbti kitų, o norįs, kad tik jį kiti gerbtų.

Aš pažinojau vieną mergaitę, kuri visai be blogų minčių, kartais, paduodavo (sveikinantis) tik mažąjį dešiniosios rankos pirščiuką. Žinantis tą josios būdą neužsigauna, bet kitam galėtų tas keista pasirodyti.

Ir per didelis rankų spaudimas kartais sudaro nemalonumą, nes pirštai nuo vieno pasisveikinimo skauda, na, o jeigu su keleta tokių reikėtų pasisveikinti, tai ir kraujas nustotų rankoje pulsavęs.

Dar daug galima būtų rasti kas taisytina, bet pastabus skautas pats tai padarys. **S. v. J. Dzūkaitis.**

SMUIKAS IR DAINA.

Baltijos pajūryje, tarp išmėtytų žvejų namukų, buvo sena, pakrypusi, pusiau smėliu apnešta lūšnelė. Seniau joje gyventa linksmos žvejų šeimos. Laikas viską pakeitęs. Dabar, čia buvo neturtinga moteris ir kartais, gimnazijos mokinys, jos sūnus. Našlė ji buvo. Vyras, prieš dešimtį metų vieną gražų vasaros rytą išplaukęs žvejot, netikėtos audros užkluptas, žuvo... Turėjo ji dar vieną sūnų — Joną. Tas, dar mažu būdamas, stojęs tarnaut į vieną didelį prekių laivą, išplaukė toli nuo tėviškės. Ir bėgo dienos, metai, bet Jono vis nebuvo.

Rūpesty slinko našlės dienos. Nerimas augo širdyj, pamanius, kad jos mylimas Jonelis gal vargą kenčia... O gal kur žuvo ir motinos akys gali daugiau jo nematyt...

Dažnai vargšė motina meldės. Maldoj ieškojo ramybės. Karštai maldavo Dievą, kad sveiką ir linksmą sūnų grąžintų gimtojon pastogėn. Nepamiršo ir Vyto, gimnazijos mokinio. Vyto — septynioliko-kamečio jaunuolio. Su šypsena lūpose. Gražiom garbanom ir spindinčiom akim... Geltonu kaklaraiščiu ir balta lelija pasipuošusio. Meldės, kad jam Aukščiausias palaimintų mokslą ir darbus... Meldės, kad jam gyvenimas sektųsi.

Meldės ir laukdavo Vyto. Išsiilgus laukdavo...

Vytui tėviškėn parvažiavus, viskas lyg atbusdavo. Rodos, dangus pasidarydavo giedresnis. Nejauki tyla virsdavo linksma daina. Sopanti našlės širdis, džiaugsmu ir laime plakdavo.

O tyliais vakarais. Mėnesienomis. Kuomet kopos, jūra ir dangus aptinkdavo, po dideliu, plačiašakiu gale klėties augančiu jovaru, verkdavo smuikas. Verkdavo tyliai it našlaičio dalia, gražiai it svajonė, maloniai it motinos lopšinė.

— Gana jau, gana, draugininke. Ne visi gali iš tokios velniavos juoktis, kaip tamsta. Reikėjo dar tam traukiniui pasivėluoti. Jau 10 valanda, o mes vis šliaužiame biauriausiu keliu į Polijonę, užuot knarkę Sen-Bely palapinėse.

Ne bereikalo Povilą draugai vadino „urzgiančiu bizonu". Jo tonas buvo toks juokingas, kad abudu bendrakeleiviai vėl turėjo susijuokti. Ką išgirdęs, Povilas dar žiauriau vamptelėjo:

— To tik trūko! Dar ims iš manęs juoktis.

Pakelėje krūmuose kažkas sušlamėjo. Visi trys nutilo ir ėmė klausyti. Kažkas šoko į kelią ir atsargiai ėjo priekin. Ant kelio buvusieji prisiglaudė prie žemės ir atsidėję žiūrėjo į atvykusį. Kai tas dar kiek prisiartino, pažino. Tai buvo Jonas, draugininko išsiųstas pasižvalgyti kelio.

— A, tai tu. Šiąnakt tamsu, kad nieko nematyt, kaip tunelyje.

— Na, į tunelį mes dar nesulindome Tačiau naktis... iš tikrųjų, tai jau tikra naktis.

— Netaušk niekų, Kastorai. Naktis nėra jau taip bloga. Tik mėnulis, kuriam kaip tyčia dabar prireikė pasislėpti, mus apakino. Dar nepripratome prie tamsos, ir tiek.

— Nurimkit, — pusbalsiu įsakė draugininkas, — dar valandėlę kveptelsime. Čia ant pasisukimo baigiasi lygus kelias. Toliau vėl reikės rangytis prieš kalną.

— Be padoraus kelio? — urzgė Povilas.

— Bent be asfaltuoto plento. Žengsime! Turime skubėti. Užkopę turėsime rasti Petrą, kurį Liudvikas išsiuntė mūs pasitikti...

— Kad tik jis mūs lauktų...

— Aš tikiuosi, Povilai. Skautas taip greitai nepabėga. Kai pasieksime kalnakelį, bus lengviau. Iš ten jau tik valanda kelio, ir tai į pakalnę. Prie Sen-Belio, Liudvikui priklausančio pušyno palaukėje įsirengsime palapines. Jonai, tu žinai tą vietą. Galėsi su Povilu ir Kastoru eiti pirma ir viską paruošti. Aš su Petru atsiliksiu, kad nepamestume ryšio su likusiais.

— Jų nė negirdėti jau. Bus toli atsilikę.

— Taigi, jie, mat, dar dainuos, tokiu puikiu grindiniu eidami.

— Nutilk, — juokėsi Kastoras, — jei ir toliau būsi toks, turėsime dar vieną uodegą prie tavo pavardės pridėti.

— Puiku, — uoliai parėmė Jonas. — Tada jį vadinsime: „Bizonas, viso pasaulio vieškelių didžiausias Murklys".

— Užteks jau. Keliaukime tolyn, — tarė stodamas Enris.

Tylėdami užsidėjo ant pečių savo ryšulius ir, ištiesę kaklus, ėmė žingsniuoti. Susikišo už diržų pirštus ir žengė plačiais žingsniais, atidžiai įsiklausydami į nakties tamsą.

Kairėje iškilo, ir už naktį tamsesnis, medžiais apžėlęs kalnagubris. Gilūs šešėliai dešinėje leido manyti, kad ten statūs skardžiai ir gilios daubos.

Paėjėję gerą galą, staiga pamatė tamsiam nakties fone kiek šviesesnę liniją.

— Kalnakelis!

Tuojau kažkas šūktelėjo:

— Slaptažodis?...

— Tai mūsų žmogus!

Enris pasakė sutartą ženklą. Sutiktasis padarė tą patį.

— Petras Valė? — paklausė Enris.

— Taip, draugininke.

Vos spėjo paspausti vieni kitiems rankas, kaip jau prasidėjo šposai.

— Žiūrėk, Jonai. Lygiai toks pat liesas, kaip ir tu.

— Ir dvigubai ilgesnis.

— Matai, — tarė Enris, — tu jau visai kaip savas mums. Ar ilgai tau teko laukti?

— Gal kokią valandą. Aš jau buvau pradėjęs manyti, kad jūs nespėjote į Vonerio tramvajų.

Ir klausės žvejai, snaudžianti žemė ir dangus. Girdėdavo net palkšvos Baltijos bangos. Klausės gražiom vasilkų akim, gintaro plaukais ir liauniu it nendrė liemeniu, žvejų dukros. Klausės ir svajodavo. Daug naktų nesimerkdavo akys.

Taip gyvenimas slinko. Baltos dienos it jūroj žuvėdros rikiavos.

— — — — — — — — — — — — —

Padangėmis kvatojosi pavasaris. Griausmingai kvatojosi. Žemė jau senai nešiojo žalio aksomo apsiaustą. Milijonai gėlyčių galvas kėlė.

Žvejai tinklus taisė. Nors jūra dar buvo baisi...

Jaunos mergelės gvazdikus sodino. Moterys daržovėmis rūpinosi.

Vytas grįžo atostogoms. Grįžo uniformoj, su skautiška lazda rankose ir daina lūpose. Grįžo Baltijos pajūrin. Tarp pušynų... Vargingon žvejų lūšnelėn.

Kieme pasveikino pasvirusį Rūpintojėlį ir girgždančius senus vartus.

Tarpdury pasitiko jį motina. Sena. Motina su raukšlėmis išvagotu veidu, baltais it sidabras plaukais... Su šypsena ir džiaugsmo ašaromis.

— Vytuk!...

— Mama!...

Ir našlės sukepusios lūpos prisiglaudė prie švelnių garbanų. O Vyto lūpos, švelnios, vėjo nuplikintos, prie raukšlėtos motinos rankos.

— Ir, kaip, Vytuk?...

— Baigiau, mama, septynias. Baigiau pirmuoju mokiniu...

Apsidžiaugė motina. Džiaugės ir Vytas. Džiaugės abu.

Tą dieną Vytas viską aplankė. Viską — kaimynus, kopas, pušynėlį, jūrą, nepamiršo ir tolokai gyvenančio senelio kanklininko elgetos. Jam net lauktuvių nunešė.

Nudžiugo ir senelis pamatęs Vytą. O užgęsusios, vargo iškamuotos akys džiaugsmu suspindo. O kankliai, sugrubusių pirštų virpinami, ilgai tą dieną skambėjo. Liūdnai skambėjo minėdami vargą... Didelį bujojantį...

O atsisveikinant:

— Vytuti, jau greit į žmones išsimuši. Tat nepamiršk savo gimtosios šalies, savo krašto — Lietuvos. Būki jai naudingas. Nes ji, tau, antra motina. Nepamiršk ir to, Kurs tave ir mus visus sutvėrė ir valdo. Jį pamirši, Jis tave pamirš, apleis...

Saulei slepiantis Baltijos bangose, Vytas ėjo namo. Pas seną motiną — sengalvėlę. Ausyse skambėjo senuko žodžiai ir kanklių balsai.

— — — — — — — — — — — — —

Jau buvo vasara.

Dienos galvotrūkčiais bėgo. Jas vijosi vakarai, vasariški, su svajonėm. Neatsilikdavo ir naktys, tylios, paslaptingos, su sapnais ir besišypsančiu mėnuliu. Vijos ir rytai su paukščių čirenimu, saulės spinduliais, palkšvų rūkų debesėliais, vaitojančia jūra. Taip viskas rikiavos. Rikiavos užuomaršon.

Atostogos bėgo.

Vytas džiaugėsi. Padėdavo motinai, visur stengdavos ją pavaduoti. Kartais plaukdavo žvejot. Žuvis pardavęs pinigus kraudavo mokslo metams. Liuoslaikiu patarnaudavo žvejams. Nepamiršdavo ir senelio kanklininko, kuris, kaip tik buvo susirgęs. Padėdavo ir jam. Padėdavo kuo galėdamas.

O vakarais, vėl po jovaru verkdavo smuikas. Verkdavo iki antrų gaidžių... Verkdavo vienatvės žodžiais. Skundėsi, kad pasauly daug vargo yra... Kad likimas jam tėvą ir brolį išplėšęs... Skundėsi, rugojo smuikas.

Toliau šniokšdavo jūra. Jovaras tyliai pasakas šlamėdavo. O sidabru išsipuošusi naktis juosdavo pasaulį.

Smėlio kopose liūdnai ūbaudavo apuokas. Paūbaudavo ir nutildavo. O kartais taip liūdnai užūbaudavo, lyg mirštančio vaitojimu...

Taip kartodavos daug kartų. Ir viskas rikiavos

rikiavos

rikiavos . . .

— — — — — — — — — — — — —

Tą vakarą jūra ypatingai blizgėjo ir ūžė. Vakaruos tamsūs debesys spiaudė ugnimi ir piktai niurnėjo.

— Naktį ar rytą bus didelė audra, — kalbėjos žvejai stipriai rišdami laivelius.

Padėka.

Didžiai Gerbiamiems Mūsų Globėjams: p. J. Švobai, p. Dr. Bliūdžiui, p. Januliui, p. Morkevičiui, p. Šalčiūnui, p. Čiviliui, p. Pėstininkui, p. Krausauskienei, p. Dembovskiui, p. Žebrauskaitei, p. Tareilai, p. Kosmanui, p. Klapatauskui ir p. F. Švelniui už gausias aukas tariame širdingą ačiū.

Pilviškių skautai.

Bet naktis buvo rami. Tik jūra labiau niurnėjo ir dangus vis niaukės.

O su aušra atsklido tamsūs debesys. Šimtai perkūno zigzagų skrodė dangų. Smarkus viesulas siuto bangomis. Siuto pakrantėj, siuto drebindamas žvejų namukus, draskydamas stogus. Pagaliau, smarkus lietus apipylė žemę.

Jūra dar labiau niurnėjo. Didelės bangos putodamos liejos, vijos viena kitą... Daužės plakdamos pakrančio smėlį.

Ir staiga... Tarp namukų pasklido duslus varpo aidas. Žvejams gerai žinomas tas balsas. Žino, kad, varpo skambėsiui pasklidus, pavojuje yra laivas ar kokia nors valtis.

Todėl, kas gyvas, greit skubėjo į pakrantę, pamatyti, kas darosi jūroje.

Neapsirikta. Netoli matėsi nedidelis prekių burinis laivas. Jame greit bėgiojo žmonės. Kaikurie lipo į stiebą ieškodami pagalbos ir prieglobsčio nuo besiveržiančio vandens.

— Vyrai, pagalbon! — kažkas iš žvejų įsakomu balsu sušuko.

Viename akimirksnyje septynios valtys pasileido jūra nelaimingųjų link. Bangos jas siūbavo ir mėtė. Bet žvejai greit artinos prie skęstančio laivo. Prisiyrė. Paima nusigandusius keleivius ir laimingai pasiekia krantą, kur triukšmingas „valio!" nuaidi su audra.

Bet ne visi liko paimti. Tik dabar pastebėta, kad skęstančiame laive liko dar vienas žmogus. Vikriai jis užlipo ant stiebo ir pakybo ieškodamas pagalbos. Dar valandėlė ir šniokščiančios bangos

---

— Iš toli tu atvykai?

— Maždaug dešimt kilometrų.

— Nieko pikta nesutikai?

— Nė gyvos dvasios Tik bizonas perbėgo kelią . . .

— Ša, — pertraukė plonas balselis, — Bizono neerzink, ir taip tuojau pradės murmėti.

— Kaip sekėsi kelionė?

— Nors ir apsiniaukė, bet man dar kiek švietė mėnulis. Be to būtų buvę blogai. Nors aš turiu ir žemėlapį, ir šimtą kartų mačiau šią apylinkę dieną, tačiau nebuvo lengva orientuotis.

— Taip, naktis klaidina.

— Ypač kai nori atskirti slėnius ir upelių vagas. Pagaliau man pavyko įžiūrėti darbininkų kaimelį. Štai ten jis, anoj pusėj. Ant kalnelio eilė žiburių, lyg išrikiuotas kareivių pulkas.

— Matau, arba geriau sakant, spėju, kad tai žiburiai.

— O kur kasyklos?

— Štai ten, kairėje, slėny.

— O Sen-Belis?

— Apačioje, klony. Pilnatyje būt galima matyti senąją pilį, už Aržukso kalvos.

Taip jie stovėjo kalbėdamiesi visi penki, pilni jėgų, gyvybės ir jaunos drąsos. Kelionės nuovargio lyg nė nebuvę.

Užpakaly toli buvo palikę didelį miestą, kurio žiburiai skrodė dangų, kur gyvenimas virte virė. Prieš juos buvo gryna gamta, stovyklos gyvenimas, nuotykiai . . . Bet apie juos nieko nežinojo, nebent tik vadas kiek nujautė.

Enris užsidegė kabojusią prie švarko elektros lempelę ir ėmė studijuoti žemėlapį. Pabaigęs, davė nurodymų Jonui, kuriam buvo pavedęs sutvarkyti palapines. Ir trys vietos ieškotojai nužygiavo į priekį. Enris klausėsi, kaip nyko tamsoje jų žingsnių garsai.

Dar vis tebestovėjo juodu su Petru toj pačioj vietoj, kaip staiga išgirdo motoro dūzgimą. Vos tik spėjo atsigrįžti į tą pusę, kaip akinanti automobilio šviesa nušvietė kelią. Akis rėžę švyturiai ir aukšti pakelės krantai kliudė aiškiai matyti. Vos spėjo juodu pasislėpti už krūmo, kaip pašėlusiu greitumu prašvilpė pro juos automobilis.

— Jis neturi užpakalinės šviesos.

Juk greit ir mums ateis stovyklų dienos.

užlies laivą ir paskandins jį šaltose gelmėse.

Tą matant visus nukrėtė šiurpulys. Plakančiom širdim kelios dešimtys akių, sekė stiebą. Pagalbon nieks nedrįso, nes audra kas kart smarkiau vis siautė.

Tuo laiku susispietusių žiūrovų tarpan, įbėgo jaunuolis. Vėjas taršė sušlapusius jo plaukus. Krūtinė geltonu kaklaraiščiu ir balta lelija papuošta. Tai skautas Vytas, našlės sūnus. Kuomet gelbėta nelaimingo laivo įgula, Vytas slaugė sergantį senelį kanklininką. Grįždamas namo sužinojo, kas atsitiko ir greit atbėgo į krantą. Pirmu žvilgsniu suprato viską.

— Žmonės, — skambiu balsu sušuko, — ar nieks iš jūsų neturi tiek drąsos, kad gelbėtų nelaimingąjį, kurio neišvengiama mirtis laukia?!

Aplink viešpatavo kurti tyla. Nieks nedrįso rizikuoti savo gyvybe. Jūra dar smarkiau ūžė, staugė, virė, kunkuliavo...

— Žmonės!

— ?!!...

Nieks nesijudino. Tuomet Vytas puolė prie artimiausios valties. Atrišo, įšoko ir norėjo plaukt, bet verkdama pribėgo jo motina.

— Sūnau, Vytuk! — tarė ašarotom akim maldaudama, — neplauk, gali žūti... Neapleisk senos motinos. Juk tik tave vieną turiu... Kas tuomet būtų su manim nelaiminga?...

Sustojo Vytas. Rankos kiečiau suspaudė irklus. Žvilgsnis nukrypo į motiną. Širdyj užvirė kova. Kažkoks vidaus balsas kuždėjo liepdamas gelbėti nelaimingąjį. Bet ir motinos gaila. Juk ją, vien ją, pasauly labiausiai myli... O gal ant visados išsiskirs...

Neilgai galvojo.

— Mama, brangi mama, — tarė, — ten žūsta žmogus! Man šis geltonas kaklaraištis ir balta lelija liepia jį gelbėt. Juk aš skautas! O tas, kuris ten pakibęs ant stiebo, yra labiau nuliūdęs, kaip tu, mama, nes jam mirtis į akis žvelgia... Motuše, leisk, aš laimėsiu!... Bet jei... palaimink ir pasimelsk už mane...

Žiūrovai tylėjo. Jūra vis ūžė. Laivas pamažu sviro. Motina svyravo.

— Mamyte, aš laimėsiu, leisk!...

Tik dabar našlė iš skausmo žodžio negalėdama ištart pabučiavo sūnų... Drebančia ranka padarė kryžių — palaimino.

Spindinčiom akim, Vytas smarkiai pradėjo irtis. Bangos šėlo mėtydamos jį lyg mažą šapelį. Atsigrįžęs tarė:

— Jei žūčiau, įmeskit mano smuiką jūron... Neapleiskit brangios motušės ir senelio elgetos.

Žiūrovai, sulaikę kvėpavimą, sekė Vytą. Vargšė motina, negalėdama žiūrėt į sūnaus pavojų, nusvirduliavo toliau nuo kranto ir puolus ant kelių karštai meldėsi.

Vytas vis artinos ir artinos prie skęstančio laivo. Pagaliau jį pasiekė. Žmogus pakibęs ant stiebo džiaugsmingai šūktelėjo, šoko laivelin ir abu plaukė atgal.

Jūroj laivas pamažu nuskendo.

Vytas iriasi, skuba. Jau netoli. Bet... užpakaly jų rieda didelė banga. Staiga smarkiai šniokštelėjo ir apvertė laivelį. Abu jaunuoliai išvirto ir pasinėrė vandenin. Siaubingas nerimas apėmė visų širdis. Vėl iškilo, o antra didelė banga išmetė juos ir sudūžusį laivelį į krantą.

Visi garsiais šauksmais ir sveikinimais apiberia jaunuolius. Vieną su išdraikytais plaukais, geltonu kaklaraiščiu; antrą, gražų, saulėn įdegusį, anglų jūrų skauto drabužiais.

Pamažu abu stojasi.

— Jonai!...

— Vytai!...

Abu puola viens prie kito ir broliškai pasibučiuoja.

Visi nustemba. Artyn atskuba motina. Žilagalvė našlė. Žvilgsnis krinta ant išgelbėto jaunuolio.

— Tai tu, Jonai?... Sūnau!...

— Aš, motuše...

Kai juodu vėl išėjo į kelią ir žiūrėjo paskui išnykusį automobilį, Petras pastebėjo:

— Jis neturi užpakalinės šviesos.

— Naujas Chryzleris, — dar pridūrė Enris, ir paklausė:

— Ar nė tu nepastebėjai numerio?

— Pryšaky buvo per daug šviesos, o užpakaly visai nebuvo.

— Nors nebuvo jokios priežasties, bet Enris pasijuto neramus. Galėjo visai atsitiktinai nedegti raudona šviesa. Pats stengėsi nuraminti bekylantį įtarimą tuo, kad „skautas visada norėtų viską žinoti ir išsiaiškinti". Ką gali man rūpėti automobilis?

Vos tik spėjo pamanyti, kad šis klausimas jau baigtas, kaip Petras prašneko ir vėl jo mintis nukreipė į Chryzlerį.

— Nuostabu! Aš jau seniai šio auto laukiau.

— Kaip tai?

— Draugininke, — pasiėmęs už rankos pasivedė jį kiek į šalį, — čia aš jūs laukiau ir visą laiką stebėjau tą automobilį. Maždaug ten, apačioje, jis buvo sustojęs. Švyturiai jo buvo neužgesinti, degė stipriausia šviesa. Tai man pasirodė keista, nes sustoję autai, paprastai, šviesas mažina. Vietą, kur jis stovėjo, tamsoje negalėjau tiksliai nustatyti. Man rodos, kad jis turėjo stovėti išsukęs iš kelio. Paskui jis apsisuko ir nuvažiavo toliau. Dabar štai jis grįžo ir nuvažiavo pro mus.

Enris tylėjo. Jis niekaip negalėjo išsiaiškinti keistų auto manevrų. Ak, jis turėjo žinoti, kas darosi aplink stovyklą. Pagaliau, ar tai negali turėti ką bendro ir su Liudviko paslaptimi?...

— Sveikinu, Petrai! Savo uždavinį tu gerai atlikai! Visada reikia turėti atviras akis. Tai skauto pareiga. Tikiuosi, kad tau patiks mūsų stovykla ir kad tu mums dar galėsi būti naudingas.

— Manimi galite visada pasitikėti, draugininke! Aš labai laimingas, kad patekau į tikrą vasaros stovyklą. Esu labai dėkingas ponui Liudvikui Vindeliui...

— Čia nėra nieko nuostabaus. Tu gerai žinai apylinkes ir mums dar daug galėsi padėti.

Enris atsisuko į Polijonės pusę.

— Tokioj tamsoj nieko nematyti. Dar tie kelio vingiai... Jau turėtų būti netoli ir likusieji mūsiškiai.

Ir susikibę rankomis, juodu ėmė žygiuoti Sen-Belio link.

— — — — — — — — — — — — —

— Puiku, jaunuoliai, tai buvo vyriška žygiuotė, — gyrė kun. Liuks, eidamas į palapinę ir nusiimdamas kuprinę. — Pagaliau esame atvykę.

— Aš jau buvau pradėjęs nerimauti, — kalbėjo Enris.

Už palapinės jaunuolių balsai ūžė, kaip bitės avilyje. Jie jau buvo pradėję savo šposus krėsti.

— Ot, vyreli, kaip mes turėjome žengti, kad jus pavytume!

— Mes puikų gerąjį darbelį padarėme.

— Mes turėjome nuotykį...

— Limuziną su kroviniu...

— Ar tai buvo Chryzleris, kuris ir pro mus pravažiavo?

— Greičiausiai. Nuo pat Gresio tik tą vieną auto ir sutikome.

— Jūs buvote išsigandę stataus kelio, — suniurnėjo storas balsas palapinėje, kurį išgirdę lauke buvusieji dar labiau atgijo.

— Alio! Bizonas riaumoja.

— Matyt, sunkiai atrajoja šaltą vakarienę!

— Jis dar nė kelionės nesuvirškino!

Pasigirdo švilpukas, ir visi staiga nutilo. Visi susirinko prie draugininko ir kun. Liukso.

Pražūvęs sūnus paskęsta motinos glėbyje.

Tik dabar visi suprato, ką skautas Vytas išgelbėjo. O jis stovėjo ir mąstė, o lūpos kažką šnabždėjo. Veidas šypsojos. Akys buvo rasotos džiaugsmo rasa.

Audra ilgai nerimo. Lakūs perkūnai vis dundėjo. Jūra šniokštė, putojo, ūžė...

Tą dieną žvejų lūpose buvo skautas Vytas.

Greit žinia, kaip žaibas, pasklido, kad pajūrio skautas Vytas L. per didelę audrą išgelbėjo savo brolį. Net keli iš l. sostinės laikraščiai plačiai apie tai parašė. Visi gyrė skautus ir stebėjos tokiuo garbingu žygiu. O kaimynai — žvejai sakė:

— Tai laimės vaikas. Linksmas, kaip pavasaris; darbštus, kaip skruzdė.

Motina tik šypsojos ir džiaugės...

Vytas buvo dar linksmesnis. Jis kalbėdavo, juokaudavo, dainuodavo. Jo vieno buvo pilna lūšnelė. Dažnai lankydavo jau pasveikusį senelį kanklininką. Lankydavo ne vienas. Lankydavo su broliu Jonu. Senukas džiaugės. Kankliai tada ilgai, ilgai skambėdavo...

Nepamiršdavo ir žvejybos. Dažnai su Jonu ir kitais žvejais išplaukdavo toli jūron. Pasisekimas jų visuomet buvo geresnis, kaip kitų, pagaudavo daugiausia. Visi stebėjos skautų sumanumu.

O gražiais vakarais... Vakarais be vėjo. Kuomet kopos miegodavo, o jūra kimiai ūždavo... Pušynuose apuokai ūbaudavo... Po dideliu plačiašakiu jovaru vėl skambėdavo smuikas. Skambėdavo tarp išmėtytų žvejų namukų. Tik jau ne vienišas smuikas, jam pritardavo graži daina iš jaunos jūrų skauto — Jono krūtinės. O dvi širdys, po geltonais kaklaraiščiais, plakė vienos idėjos ritman...

Sklido smuiko ir dainos aidas per kopas, pušynus, pasiekdavo jaunas žvejų dukras, atnešdamas joms svajų sapnus... Džiugino suvargusias žvejų širdis...

Slinko dienos, vakarai, neatsilikdavo ir naktys su rytais. Slinko rikiuodamosios, kaip margos žuvėdros. Gyvenimas rikiavos,

ritos, galvotrūkčiais bėgo,
ir vis užuomaršon...

Aug. Stankevičius.

Varlės grietinėje.

Žaisdami išmokstame ne vien žaidimų. Atsitinka, pavyzdžiui, kad ir labai įprastą žaidimą žaisdami pralaimėjom. Tai negadina mūsų nuotakos ir linksmumo neatima. Priešingai, skautė—skautas tuojaus širdingai ploja nugalėtojams, o savo nepasisekimą tuč tuojaus užmiršta.

Tačiau, ne visada mums skirta pralaimėti. Kartais jau, rodos, — šit-šit praleidai kelis gerus momentus, ir laimėti vilties visai maža, arba ir visai nėra. Tuo tarpu mūsų priešingoji pusė taip pat daro keletą klaidų ar neatsargumų, kurių dėka mums pasiseka pasitaisyti ir rezultate žaidimo nugalėtojai — mes.

Tat visame, ko tik mes imamės, ypatingai svarbu išlaikyti pusiausvyrą ir, — jokiu būdu, — nenustoti vilties.

Gal jau esate girdėję dviejų varlių nuotykį, bet jis taip sveika pasiklausyti, kad drįstu jums dar sykį jį priminti.

Dvi varlės išėjo kartą pasivaikščioti ir rado didelį bliūdą, pilną grietinės. Besistebėdamos, betyrinėdamos ėmė ir įpuolė abi į grietinę.

— Tai visai nauja vandens rūšis, — sako viena. — Čia ir plaukti negalima. Visai negalima. — Nusiminusi silpnos valios varlytė, susidėjo kojytes ir nugrimzdo į bliūdo dugną.

Tuo tarpu antroji, jos draugė, daugiau turėjo, taip vadinamo, vyriškumo. Ji dėjo visas pastangas be mažiausios pertraukos plakė rankytėmis ir kojytėmis, kad tik kaip nors išsilaikytų to nelemto skystimo paviršiuje. Kiekvieną momentą, kai tik ji pasijusdavo skęstanti, dar labiau susikaupdavo savo darbe ir vis nenustodavo vilties.

Pagaliau, kai varlytė tiek pailso, jog manė, kad teks tą liūdną žaidimą baigti, atsitiko kažkas netikėta, nepaprasta. Stropiai mažutėmis kojytėmis besidarbuodama ji tiek grietinę suplakė, kad pasijuto betupinti ant kieto gabalo sviesto. Tada vikriai kojytėmis pasispyrė ir iššoko iš bliūdo.

Jaunuoli, kada tavo reikalai į liūdnąją pusę nukrypsta, tu tik nusišypsok, ir pats sau pasakyk: „Ištesėsiu!" ir matysi, tikrai viskas bus gerai.

Išvertė **V. Genytė.**

Biržų rajono tunto, Vaidevučio draugovės adjutantui

Andriejui Trušinskui

mirus,

Vaidevučio d-vei reiškia užuojautą

tuntininkas ir štabo nariai

— Draugai, — kalbėjo Enris, — dabar gulsime ir miegosime. Padarėme gerą galą kelio ir esame pavargę. Pirmiausia pasimelsime. Paskui, kol susitvarkysite palapines, skiltininkai atraportuos. Supratot? Taigi... Maldai...

— Vis budžiu! — sušuko visas būrys vienu balsu.

Ir iš jų širdžių taip pat vieningai kilo aukštyn malda. Trumpa, bet karšta malda, kilusi iš paprasto, bet nuoširdaus maldingumo. „Visagalis Dieve, padėk man rytoj būti geresniam, kaip šiandien buvau"...

Kun. Liuks kalbėjo toliau:

— Jaunuoliai, dabar trumpas šios dienos sąžinės kvotimas... Geras darbas padarytas? Artimui patarnauta? Suklysta? Apsileista? Už savo klaidas prašome Viešpatį mums dovanoti... Primenu, kad ryt sekmadienis. Šiandie vakare ir ryt prieš mišias aš laukiu, jei kuris norėtumėte išpažinties...

Suklaupę visi gavo palaiminimą. Po to susirito į palapines. Prie Enrio pasiliko tik abu skiltininkai su raportais.

— Draugininke, — kalbėjo išdžiūvęs „gulbinų" skiltininkas, — ligi kalnakelio aš buvau drauge su tamsta. Paskui nuėjau pirma. Ir čia nieko neįvyko. Nebent tik tai, kad prieš jums atvykstant, čia lijo. Ir net gana smarkiai. Nuo medžių net varvėjo. Tačiau man pavyko palapinei rasti sausą vietą. Nuostabu, ar ne tiesa? Per lietų ta vieta turėjo būti uždengta. Aš ja ir pasinaudojau vienai palapinei statyti.

— Gerai, Jonai. Dėkui.

— Labąnakt, draugininke.

— Pas mus, — kalbėjo Karolis, „vilkų" skiltininkas, — viskas tvarkoje. Praėję Polijonę, radome automobilį. Buvo nulūžus lingė. Mes šiaip taip sutvarkėme. Juo važiavusis buvo labai pavargęs. Jo apikaklė buvo netvarkoje. Tamsoje negalėjome gerai jo įžiūrėti. Nė mašinoje nepastebėjome jokių ypatingų žymių. Pryšakyje nebuvo numerio, o užpakalyje nedegė šviesa. Važiavusis norėjo mums užmokėti. Žinoma, mes neėmėme. Už „gerą darbą" mokėti! Tada jis mums padėkojo ir nuvažiavo, tik visai pamažu, kad vėl nesugestų. Auto užpakalinė dalis buvo kažko sunkaus prikrauta. Tik aš negaliu pasakyti — ko. Tiek tegaliu pasakyti, kad ten nebuvo jokio žmogaus. Tai viskas, draugininke.

— Puiku, Karoli. Labąnakt.

— Labąnakt, draugininke.

Skiltininkas nuėjo į palapinę. Enris dar kartą perskaitė laišką, kurį buvo atsiuntęs Liudvikas. Jo kišeninės lemputės šviesa bėgiojo per aišias, beveik gražios rašysenos eilutes.

„...Plyšy nieko naujo. Nėra jokių naujų trupinių. Jokių ženklų tolesnėms išvadoms. Kur aš tave rytoj sutiksiu? Gal 7 val. Sen-Belyje, per mišias? Po piet aš atvyksiu į jūsų stovyklą. Tada galėsime nueiti į kasyklas ir vietoje pradėsime tyrinėti.

Taigi ligi rytojaus!

Tavo ištikimas Liudvikas".

Enris jau buvo beeinąs į palapinę, kaip vėl netikėtai pamatė ant kalnakelio automobilio šviesą. Instinktyviai jis užgesino šviesą palapinėje. Automobilis greitai artinosi. Kol buvo matyt, Enris jį sekė akimis. Tačiau greitai jis dingo už kalnelio.

Betgi jis spėjo pažinti, kad tai vėl Chryzleris be užpakalinės šviesos.

(B. d.).

Sekantis (3) skyrius: **Buskato miške.**

Sulietuvino N. Večerkienė.

MURZIUKAS.

Petro Babicko apysaka.

Antradienis.

Į savo sugalvotą maldą aš dar įdėjau žodžius: tegu visumet valgo šokoladą tas, kas sugalvojo traukinį (šokoladą aš labai mėgstu, ypač su riešutais. Tikrai ir mašinistui patiks!).

Juk šiandie traukiniu atvažiavo mama ir mokytojas. Aš iš džiaugsmo šokinėjau ant vienos kojos. Pirma — ant dešinės, bet ją greit nusimušiau, nes pasipainiojo Nero. Paskui su Nero užlipom ant aukšto: pasipasakojom linksmą naujieną karveliam. Atbėgom abu dulkėti, kaip autobusai.

Aš parodžiau mamai mūsų namą, savo visą turtą: knygas, pašto ženklų albumą, dar iškilmingai paaiškinau telefono veikimą. Mama liūdnai šypsojos.

— Ar tau nepatinka? — paklausiau.

Ji apkabino mane ir pradėjo verkti. Tada ir man... kažko taip liūdna pasidarė. Aš paslėpiau savo veidą jos rankose... Ilgai mes tylėjome ir sėdėjom susiglaudę, aš negalėjau kalbėti... Man taip buvo gera ir keista. Atsiminiau lygiai tą patį jaučiau, kai kartą prieš keletą metų aš ganiau Plotų lauke žąsis ir užėjo didelė audra su perkūnija ir žaibais. Aš taip bijojau, atsiklaupiau ant žemės ir drebėjau... Žąsiukai, išsigandę lindo man po kojomis ir rankomis. Kiekvienas griaustinio smūgis man atrodė toks baisus. Ir, štai išgirdau mane šaukia. Atėjo mama, ir, rodos, saulutė nušvito, iš karto praėjo visos audros ir perkūnai... Lygiai kaip dabar aš paslėpiau galvą jos rankose ir tik kartojau: „mama, mama".

— Mamyte, kodėl tu dabar verki? — paklausiau jos, kai ji vėl mane pabučiavo.

— Aš pati nežinau, sūneli. Tu palikai vienintelis mano turtas. Aš tavęs taip išsiilgstu...

— Mamyte, jei nori, aš grįšiu namo.

— Ne, Murziuk, mokykis. Aš jau sena, o tau dar gyvenimas pryšaky. Gražus, skaistus gyvenimas... Ne toks, koks buvo man.

Įėjo Nero ir mataskuodamas uodega ilgai į mus žiūrėjo. Keista. Nero, kai nori, žiūri taip, lyg jis viską supranta. Matydamas, kad mes užimti, jis atsigulė kampe ir nurimo.

Penktadienis.

Tris dienas viešėjo mama. Aš taip džiaugiaus, kad visai neteko kalbėti su mokytoju. Bet mokytojas mane nuramino, vėl greit į miestą atvažiuosiąs. Šiandie išlydėjau juos į stotį. Vis dėlto paprašiau tetulę nupirkti šokolado ir visi iškilmingai įteikėm mašinistui.

„Kad gražiai parvežtum ponia", meiliai šypsodama,

— O kitus pasažirus galima „kratyt"? — šypterėjo suodinas mašinistas ir atsidusęs tarė tetulei: Žinai, ponia, jei visi vaikai tokie būtų, gera būtų pasauly... Jis ištiesė man ranką, kaip dideliam vyrui. Aš, spausdamas ją, tur būt, atrodžiau labai iškilmingai, nes vienas keleivis šuktelėjo draugui:

— Kaip gaila, foto aparatą užmiršau! Štai puikus siužetas paveikslui „Jaunoji Lietuva".

Nebegalėjau paklaust mokytojo, kodėl mane pravardžiuoja „siužetu", — traukinys jau rengėsi išeit. Mama stovėjo prie lango išbalus, bet šypsojos. Ilgai mojavau jai nosinėle. Traukinys išnyko, bet man vis rodėsi jos baltas veidas ir mėlynos akys.

Ketvirtadienis.

Šiandie mano dienoraštį skaitė dėdė.

— Gerai, labai gerai, tik malda nevykus, — pagyrė jis.

— Kodėl, dėde? Man rodos, ji labai gera.

— Jai daug ko trūksta, o garvežio išradėjas jau senai miręs ir šokoladu nepasinaudos...

— Bet mes mašinistui jau davėm šokolado!

— Kas tai mes?

— Mama, tetulė, mokytojas, aš...

— A, kai lydėjot mamą namo. Taip. Bet tu užmiršai, kad pasauly ne vienas traukinys, o šimtai tūkstančių. Ir ne vien tik traukiniai naudingi žmonėms: elektra, radio, lėktuvai ir tūkstančiai kitų išradimų.

Iš mūsų gyvenimo.

Budėk! Malėtai kalba...

„Vilniaus" dr-vei sugrįžo Lukoševičiaus laikai. (Toks, mat, malėtiškis terminas! Tuo pasakoma, kad dr-vė taip pat gerai veikia, kaip prie dr-ko pasktn. H. Lukoševičiaus 1926 — 8 m.). Visos penkios skiltys labai sustiprėjo.

— Globėjo ir dr-ko pastangomis organizuojama miesto skautų dr-vė, o pr. mokyk. vilk. — p. Miesto mergaitės irgi nori būti skautėmis.

— Dr-ko įsakymu visi, be išimties, skautai-ės (matyt, drausmingi!) įsigijo uniformas. Keletui neturtingesniųjų rėmėjai padėjo.

— „Lakštingalos" ir „gegutės" tuoj atgaivins Živilės dr-vę. Tuo rūpinasi skaučių globėja ir jų vadė p. V. Taškūnienė.

— Kovo 29 d. vyr. skilt. A. Umbrasas egzaminavo dr-ką paskilt. St. Pelakauską ir skiltininkes V. Vižinytę ir St. Žvinytę iš II-jo p. l. programos. Pasirodo, kad netingėjo „pazubryti".

— Prieš pat Velykas pasirodė dr-vės laikraštukas „Malėtų Skautas", 1 nr. Straipsneliai, eilėraščiai ir iliustracijos parodo, kad laikraštukas perėjęs per geras rankas: „Penkioliktų sukaktuvių belaukiant" ir „Skaisčiažiedė lelija praeities šviesoje", — laikraštuko ašis.

— Balandžio 3 d. dr-vė suruošė vakarą, kurio programoj: drama „Šventadarbiai", vaizdelis „Skautų stovykla", deklamacijos, dainos, pratimai ir, be ko šiais laikais negalima apsieiti, linksmos lietuviškos polkutės ir dailūs valsiukai... Griežė skautų stygų orkestras. Pelnas palapinėms įsigyti.

V. skilt. Ant. Umbrasas.

Nemanykit, kad mes snaudžiam.

Marijampolė. Mūsų, I-ji kar. Juozapavičiaus d-vė, turėdama energingus vadus: dr-ką skltn. J. Klimavičių ir adj. pskltn. K. Paltanavičių, smarkiai dirba. Skautų yra apie 40, kurie nors maži, bet veiklūs.

Dažnai darome dr-vės ir skilčių sueigas, o taip pat gimnastikos ir rikiuotės pratimus.

Artimiausiu laiku manome suruošti linksmą skautišką pasilinksminimą, kuriam sutelkėm visas jėgas tikrai skautiškai pasirodyti. Daug turime sumanymų, kuriuos įvykdyti manome linksmam pavasariui į Marijampolės padangę atkeliavus.

K. Paltėnas.

Kaimo skautų pramoga.

Šiaulėnai. Per Velykas surengėme viešą vakarą. Vakaras prasidėjo gyvuoju paveikslu, kuris vaizdavo tikėjimą, viltį ir meilę, paskui vilk.-paukš. p. Bagdonienės vedamas choras gražiai padainavo. Dar vilk.-paukšt. ir skautai vaidino: „Barbės edukaciją", „Dantis", „Jurgį ir Mikę". Po to — eilėraščiai, o gale šokiai ir žaidimai. Vakaras buvo linksmas. Vietos šviesuomenė ir jaunimas turėjo progos skaniai pasijuokti, smagiai pašokti ir arčiau pažinti mūsų skautišką ratelį.

Pelno gavom apie 50 litų.

Skautas Getautas.

Kėdainių tuntas. Krakės. D. L. K. Kęstučio dr-vės skautai-tės bal. 3 d. surengė didelį viešą vakarą. Suvaidino 3 v. dramą iš Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo: „Ugninis Ratas". Vaidinimai pasisekė puikiai. Svečių buvo irgi daug. Krakių skautai-tės visuomet, manydami ką rengti, pradeda iš anksto, kad tin-

kamai išsimokytų ir nepažemintų savo vardo. Iki šiol jiems sekėsi puikiai ir tenka palinkėti, kad toliau dar geriau sektųsi.

Utenos „Basanavičiaus" dr-vė nesnaudžia.

„Pavasaris! Pavasaris!" — kiekvieno skauto lūpose aidi. Sueigos daromos jau lauke. Vilkiukai pirmieji iškylavo. (skautam gėda!). Manoma greit padaryti visuotiną iškylą.

Garbingajam skilties vardui ir pirmajai vietai dr-vėje užimti paskelbtas konkursas baigiasi IV mėn. 20 d. Sąlygos: 1) skiltis turi pasižymėti geru mokymosi ir drausme; padaryti daugiausia sueigų ar iškylų su skautiška įdomia programa. 2) Skiltis, geriausiai užpildžiusi dr-vės ar visuotinos sueigos programos dalį. Viskas bus „antspauduojama" taškais.

Per Velykas Utenos skautai sušelpė kelias vargšų šeimas.

Kovo m. 12 d., per sueigą, mokyt. p. K. Žievys skaitė mums įdomią paskaitą: „Kam mes mokomės ir mokslo reikalingumas". Visiems taip patiko, kad katučių beplojant delnai pamėlynavo. Visas išreikštas mintis pasiryžom nepamiršti.

„Basanavičiaus" d-vėj yra 3 skiltys ir vilkiukų būrys. Viso 41 skautas. I Stumbrų skiltis, maždaug yra lyg skautai vyčiai. Visi vyresnių klasių mokiniai. Jie stengiasi būti pavyzdžiu mažesniesiems ir išauklėti tikrų vadų.

Lieninis.

Telšiai.

Pirmosios pagalbos kursai, suorganizuoti I-os Algimanto d-vės dr-ko sklt. Vl. Sabaliausko pastangomis. Lanko apie 30 skautų-čių. Paskaitos du kartu į savaitę. Kursus veda gyd. p. Molis, kuriam skautai už taip malonų patarnavimą didžiai dėkingi.

Vakarėlis. Bal. 9 d. I Algimanto d-vė surengė gimnazijoj vakarėlį. Suvaidinta S. Čiurlionienės III-jų v. kom. „Pinigėliai". Skautai sugebėjo gerai pastatyti šį veikalą. Šokiams griežė jūros skautų ir algimantiečių muzikantų orkestras. Vakarėlis davė apie 80 lt. gryno pelno.

Margis.

Krutam.

Š. metais Telšių Vytenio Laivas ypačiai jaučia skautišką dvasią. Nenuostabu. Daug dalykų vyteniečius riša. Nuo pat įsikūrimo buvo svajonė įsigyt šiokį tokį savo inventorių, pirmoj eilėj lengvo tipo laivelių. Nutarta dirbti patiems, pasikvietus į pagalbą mokytoją S. Sidabrą. Tiesa, pradžia, kaip visuomet, sunkoka. Retas kuris gal ir matęs buvo tą darbą dirbant. Padedami prityrusio mokytojo, nors ir ne smarkiausiai, tačiau stumiasi pirmyn. Dėl nevisai tvirtų finansų darbas keletą kartų susitrukdo, tačiau šiaip taip baigiam visus sunkumus nugalėt ir, pavasariui besišaipant, galim drauge ir mes nusišypsot, matydami porą gražiai raudonuojančių baidarių.

Mais.

Vyresniųjų darbininkų šeima.

Ukmergė. Vyr. skilt. Ant. Umbrasas III.14. gimn. vyr. klasių mokiniams suorganizavo atsk. Briedžių skiltį, kur galės įstoti tik penktokai, šeštokai, septintokai ir, žinoma, aštuntokai. Didėjąs narių skaičius duoda progos manyti, kad vieną gražią dieną briedžiai sudarys naują dr-vę. Skilties specialybė — literatai. Susirinkimuose, be skautiškųjų „prašmatnybių", nagrinėsim skautų ir kitą literatūrą, skaitysim savus kūrinėlius, rinksim tautosaką. Dabar dar kandidatai, bet šv. Jurgio proga įgysim „pilietybę" ir pasipuošim trilapėm lelijėlėm.

Kairionio Kelmas.

Ne tai noriu sakyt... Matai, Murziuk, — jis pasodino mane ant kelių, — metas jau tau kaip reikia mokytis, taip sakant, — planingai. Visi vaikai visuomet daug nori žinoti, o tu ypač, taigi, kad tau būtų lengviau visa, kas svarbiausia žmogaus gyvenime išmokti, nuo rudens tu stosi į gimnaziją, bet iš karto į II-rą klasę. Parengs tave mano sūnėnas.

Aš apkabinau dėdę. Seniai svajojau mokytis gimnazijoj. Ir iš karto į II-rą klasę. Nero, girdi!? Tu, tur būt, nebaigei nė dvejų klasių, kad net lietuviškai neišmokai. „Au, au, au", — ar gi tai kalba?

Sekmadienis.

„Telefono ponia" pakvietė šiandie mane į svečius. Susirinko daug vaikų, beveik visi mažesni už mane. Šaukia, išdykauja — nemėgstu. Čia pat jų tėvai — ponios puošniai, gražiai apsirėdžiusios. Aš to nerašyčiau, nes mano mama už bet kurią puošniausią ponią gražesnė, bet nuo vakaro mane „pavedė" sūnėnui. Sūnėnas apžiūrėjo mane iš visų pusių ir pasodinęs į kertę maždaug taip pasakė:

— Murziuk, sėdėk čia, kol aš ateisiu. Jei ir kažin kas tave kviestų — neik. Klausyk tik ponios Lankienės ir manęs. Ar sutinki?

— Sutinku, — atsakiau.

Ir jis nuėjo.

Aš negalėjau suprast, kam tokia „pamoka". Pribėgo keleta berniukų — kvietė pažiūrėt aukso žuvyčių — nėjau. Keleta siūlė saldainių pasiimti nuo stalo — nėjau. „Telefono ponia" meiliai šypsodama, paprašė manęs pašaukti jos sūnų.

— Ponia, — atsakiau, — aš labai atsiprašau, bet aš negaliu pasitraukt iš šios vietos.

Ji prunkštelėjo į nosinaitę ir nieko nepasakiusi nuėjo. Daug vaikų lyg tyčia kvietė mane. Po pusvalandžio atėjo sūnėnas:

— Na, Murziuk, — tu drausmingas. Skautu būti galėsi.

Kodėl jis iš anksto man to nepasakė. Aš pusę dienos išsėdėčiau nejudėdamas!

Antradienis.

Sūnėnas šiandie paklausė:

— Kuo tu manai atsidėkoti savo tėvams ir visiems tiems, kurie tave į mokslus leidžia?

Aš ilgai galvojau.

— Nežinau, — tariau ir pirmą sykį pajutau, kaip mažai aš žinau.

— Nesuprask manęs klaidingai. Aiškiau paklausiu. Kuo norėtum būti, kai išaugsi?

— Nežinau...

— Na, Murziuk. Man pasakojo, kad tu kartais esi tiek gudrus, kad net suaugę žmonės neturi ko į tavo klausimus atsakyti, o čia man — tyli...

Aš nežinau, kai mane ko nors primygtinai klausia, aš tada nieko negaliu sakyt. Pasakiau sūnėnui:

— Aš jums kitą kartą atsakysiu. Pagalvosiu.

Kaip manote, vaikai, kodėl Murziuko paklausė, „kuo jis norėtų būti užaugęs"? Mat, sūnėnas norėjo tikrai atspėti, kuriam darbui Murziukas labiausiai tiktų. Murziukui šis klausimas nedavė ramybės visą dieną. Jis išėjo į gatvę ir, žiūrėdamas į einančius pro šalį įvairiausių užsiėmimų žmones, rinkosi. Gražiausias jam atrodė policininkas. Spindinčios sagos, graži kepurė, raudona apikaklė... Ai, kaip gražu! Murziukas net norėjo prieiti ir paklausti jo, ar gera būti policininku, bet jo dėmesį patraukė raitelis — husaras. Raudonos kelnės, kardas, žirgas. Puiku! Murziukas jau buvo beveik nusprendęs būti husaru, kai pamatė puikų spindintį automobilį, kurio net husaro žirgas išsigando. Automobily šalia šoferio sėdėjo „Telefono ponios" sūnus.

— Nori pasivažinėt? — paklausė jis?

— Kur važiuoji?

— Į aerodromą.

— Kur?

— Ten, kur lėktuvai skraido.

— Lėktuvai!

Murziukas šokte įšoko į automobilį ir nušvilpė aerodromo link.

(B. d.).

Liūnė Janušytė.

Tragedija su linksmu galu.

Mokytojas Kriklys nutarė, jog niekad daugiau, kai rengs kokius vakarėlius su vaidinimais, skautų artistais nebeims. Praėjusią savaitę jis turėjo liūdną pamoką, kuri ir privertė jį padaryti tą nutarimą.

Mat — praėjusią savaitę, šeštadienį, mokytojo Kriklio pastangomis buvo surengtas vakarėlis. Vaidino tokią trijų veiksmų, septynių paveikslų tragediją, — jei galima taip pavadinti tą kūrinį, — vieno šeštos klasės mokinio parašytą.

Ir taip pasitaikė, kad didesnioji artistų dalis — buvo skautai ir skautės.

Žinoma, labai malonu, kada skautai scenoj rodo savo artistinius gabumus, taip... bet... Bet mokytojas Kriklys atsižadėjo niekad daugiau skautų į sceną neįsileisti...

Šeštadienį, uždangai pakilus, pilnutėlė salė pamatė scenoj senovės lietuvio apsamanojusią trobelę. Palei trobelę žaliavo rūtų darželis su popierinėm gėlėm... Stovėjo popierinis suoliukas, ant kurio niekas, — neduok Dieve! — neturėjo sėsti. Daržely stovėjo jauna lietuvaitė, dainavo daineles, o prie tvoros rymojo senovės lietuvis su žila barzda, jos tėvas, reiškia, — ir rūkė ilgą pypkę.

Bendrai — viskas klojosi kaip vien tik reikia. Publika, kvapą užėmusi, sekė tragiškus įvykius, vykstančius prieš jos akis, o mokytojas Kriklys raudo iš džiaugsmo, kad jo režisūra ir bendrai viskas taip nusisekę. Artistai vaidino, kaip pasamdyti. Tiesiog nei kiek, galima sakyti, nenusileido Valstybės Dramai.

Džiaugiasi mokytojas Kriklys, rankas iš džiaugsmo trina.

— Garsiau! Garsiau! — ragina jis artistus. — Onutė, neskubėk taip! Lėčiau kalbėk! Verk garsiau...

Verkia senovės lietuvaitė Onutė, ašaras ilgom, po du metru, lininėm kasom šluosto... Trečioj eilėj viena ponia, į ją žiūrėdama, irgi ašaroja... Patylom, kad kiti nepastebėtų, nosinaitę prie akių deda...

Verkia Onutė, ašaras, kaip Nemunu, iš akių leidžia ir staiga mato: salės gale, pasieny, tokia senelė stovėjo. Stovėjo ir stovėjo, gal net ir per visą tragediją būtų išstovėjusi. Bet čia, staiga, ėmė jai kažko negerai darytis... Gal būt, galva apsisuko, gal būt, širdis pykt pradėjo... Tik pabalo mūsų senutė, kaip tas popieris, ir ėmė svyrinėti į visas puses.... Lyg alpt norėtų, lyg atsiremt į kieno nors pasiūlytą draugišką nugarą...

Pamatė Onutė, senovės lietuvaitė, senelės negalavimus ir atsiminė skaute esanti.

— Oi, reikia gelbėt senelę! — pamąstė ji. — O tai nuvirs... Niekas nepastebi, kad jai taip blogai...

O čia tuo momentu kaip tik jos mylimas broliukas, senovės lietuvis, kardą virš jos iškėlė ir, surikęs:

— Jei taip, sesele, balta lelijėle, tu turi mirti! — norėjo jau smogt jai kardu į pačią, gal būt, net širdį.

Tik čia Onutė — pastrykt! — ir dui iš scenos į publiką.

Išpūtė akis vargšas režisierius Kriklys, sustingo publika... Kas čia atsitiko, dėl Dievo malonės?!

O Onutė jau apie senelę triūsia, į kėdę sodina, vandens, iš kažkur pačiupusi, jai už kalnieriaus pila...

Taip ir liko stovėti jos mylimas brolelis su pakeltu kardu... Pabėgo mirtin paskirtoji sesuo!

Per dvi minutes atgaivino Onutė svyruojančią senelę, į kėdę patupdė, — ir vėl grįžo prie savo tiesioginių pareigų: užšoko scenon ir leido save nudurti.

Nudūrė mylimas brolelis mylimą sesutę, kad ir pavėluotai kiek. Ir vėl tragedija vystosi. Ir vėl, nusišluostęs išmušusį šaltą prakaitą, mokytojas Kriklys ragina:

— Garsiau verkit! Aiškiau kalbėkit!

Ir vėl, kiek išsiblaškiusi publika, grįžo į tragiškus rėmelius ir ėmė nosinaites prie akių dėlioti.

Ir dabar, štai, pats baisiausias momentas: įbėga scenon Onutės tėvas, senovės lietuvis su balta barzda ir ilga pypke. Žinoma, pamatęs savo brangios vienturtės dukrelės negyvą lavoną, pats irgi krenta čia pat tokiu pat lygiai lavonu.

Krito senovės lietuvis, kitaip sakant — skautas Pranas Zabobelis, VII klasės mokinys, — guli, stengiasi nealsuoti, negyvu būti.

O už jo nugaros toliau, žinoma, visokios baisenybės darosi: brangus brolis, pamatęs, ką pridarė, plėšo nuo savęs lininius plaukus, motina — iš sykio vyro ir dukters nustojusi — bėgioja aplink sceną ir skandintis nori, tik šulinio niekaip neranda...

O publika priverktus nosinius rankose glamžo... Tiesiog liūdna ir aprašinėti tokius dalykus! Ašaros bira berašant...

O mūsų Pranas Zabobelis ilsisi sau vidury scenos, į publiką, pusiau akis atmerkęs, — žinot, kaip lavonas, — žiūri... Žiūri, ir ot ką jis staiga mato: įeina salėn vienas suvėlavęs svetys ir niekur sau vietos neranda. Ir šen žvalgosi, ir ten, ir kaimynų klausinėja, ar nėra kur nors čia kokios laisvos vietos... Ir vis nieko. Kaimynai į sceną žiūri, verkia, o suvėlavęs svetys pasieniais grūdasi ir tik visų tragišką susikaupimą ardo.

O Pranas, kitaip sakant, senovės numiręs lietuvis, aiškiai mato, kad yra dar viena laisva vieta ketvirtam suole... O svetys jos nemato. Visur žiūri, viską mato, tik tos vietos, — kaip ant juoko, — nemato!

Pagailo Pranui ir svečio, kam sau brangias kojeles vargina, ir publikos, į kurią, žinoma, erzinančiai veikia visokie klausinėjimai

Mokytojų kampelis

Pavasario mokyklos pakaitai įvykstant.

I.

Privalomojo mokymo instrukciją vykdant, geg. m. 1 d., visų kaimų ir miestelių pradžios mokyklose įvyks mokinių pasikeitimas: iš mokyklos pasitrauks vasaros atostogų II ir III skyrių vaikai, o į jų vietą susirinks I-ojo skyriaus vaikai. Dar gegužės mėnesį pasiliks drauge su mažaisiais tik IV-o sk. mokiniai, bet ir jie birželio m. pradžioje, atlikę baigiamuosius egzaminus iš mokyklos išeis. Taigi, mokyklos auditorija ir patsai darbas pasikeis

Vilk.—paukšt. draugovėse daugumą, be abejonės, sudaro II, III ir IV skyrių mokiniai. Taigi dabar, šitam mokinių pasikeitimui įvykstant, dalis draugovės narių iš mokyklos išeis atostogų ir tuo pačiu normalų dr-vės darbą suardys. Sakau, normalų dr-vės veikimą suardys dėl to, kad nebesimokančius vaikus, įvairiais namų ir ūkio rūpesčiais užimtus, į mokyklą sušaukti daug sunkiau, kaip besimokančius. Visi gerai žinome, kad pavasarį, lyg tik vaikai iš mokyklos atsitraukia, jie gauna daug darbų, kurių ūkiuose tuo metu atsiranda, kiek tik nori.

Kas daryti? Nejaugi dr-vė dėl šito turėtų sustoti veikusi ir tuos vaikus iki lapkričio mėnesio (tai bus viso 6 mėnesiai!) pradžios užmiršti?!

Manau, visi pasisakysime, kad ne, kad darbas turi eiti ir išsiskirsčiusius vaikus dr-vė turi rišti į vieną daiktą, į vieną vienetą. O riša tik bendri reikalai ir bendri rūpesčiai. Todėl šiuo momentu ir reiktų sudaryti tokią veikimo programą, kurią vykdant, nors ir retkarčiais susirenkant, visų narių širdelėse jaustųsi rūpestėlis, kad pavieniui išsiskirstę turėtų paskiro užsiėmimo. Tie individualiai dirbami skaudžiški darbai vaiko mintis nuolat nuves į branduolį, į dr-vę, ir tuo būdu dvasios ryšiai tarp vaikų ir dr-vės nenutrūks. Dvasiniai dr-vė pasiliks, kaip ir buvusi, vieninga.

Apie tai, žinoma, v.—p. dr-vių vadai jau ne kartą galvojo ir, žinoma, surado konkrečią išeitį bei nusistatė darbo kelią: turi susidarę veikimo programą ir, mokinių pasikeitimui įvykstant, ims ją vykdyti. Tačiau, antra vertus, dar bus d-kų, kurie tuo reikalu bus dar nepagalvoję, nieko nenusistatę ir todėl, mano manymu, yra pravartu čia pasvarstyti klausimas: kaip sutvarkyti dr-vę mokiniams išsiskirstant?

Pirmasis patarimas — prieš išsiskirstant būtinai reikia kandidatus parengti įžodžiui ir, išegzaminavus, geg. m. 1 dieną (tai bus Motinos šventė) padaryti įžodžio davimo iškilmes. Motinos šventės dieną įžodžio iškilmes galima surengti labai turiningas ir iškilnias. Motinos pagerbimo ir įžodžio apeigas pravartu sujungti į vieną minėjimą. Tada labai pritiks sukviesti vaikų motinas, jas apdovanoti žibuoklėmis (paukštytės ir vilkiukai turėtų pavaikščioti pamiškėmis ir jų pirinkti. Tą darbą turėtų atlikti tik tam tikra vaikų grupė. Kitoms grupėms — pavesti kitus darbus, kitus parengimus atlikti: susirinkimo vietos dekoravimą — vieniems, deklamacijas ir įscenizacijas — kitiems, ir k.), joms padeklamuoti eilėraščių, parodyti įscenizacijų, padainuoti dainelių. Ta proga dr-vės draugininkas turėtų pasakyti trumpą kalbą ir jąja paaiškinti motinoms įžodžio prasmę ir reikšmę. Pabrėžti, kad šis vaikučių būrelis, pasižadėdamas visomis jėgomis pildyti vilk.—paukšt. įstatus ir kasdien padaryti gerą darbelį, nori tapti geresniais ir klusnesniais savo tėveliams, nori suteikti džiaugsmo savo mamytėms.

Šiokios iškilmės ir apeigos, v.—p. motinoms ir k. svečiams (pasikviesti iš gretimų mokyklų v.—p dr-vių atstovus, mokytojus ir k.) dalyvaujant, vaikučių sielose padaro tokio galingo įspūdžio, kad šie vaikai visuomet jautriai reaguos į kiekvieną draugininko pageidavimą, norą ar paliepimą. Iškilmėse dalyvavusios motinos taip pat lengviau pasistengs tuos vaikus valandai kitai atleisti nuo darbo (dažniausia — nuo žąsų ganymo) ir leis vaikus nubėgti į sueigą.

Toje pačioje sueigoje dr-vės vadas turėtų atsikreipti į motinas ir jas paprašyti ateityje, ir ne mokslo metų laiku, kiek tai bus galima, nesutrukdyti vaikams lankyti retkarčiais daromų sueigų.

Taip bus padaryta puiki įžanga į atostogas. Atostogų metu (turiu čia galvoje gegužės, birželio, rugsėjo ir spalių mėnesius; liepos ir rugpiūčio mėnesiais vargu ar visi galės nors vieną sueigą padaryti, nes didelė mokytojų dalis tuo metu išvažiuoja tai į kursus, tai tėviškę, tai kur kitur ilsėtis. Vietoje gyveną sueigas gali daryti ir liepos — rugpiūčio mėnesiais) sueigas reiktų daryti ne dažniau, kaip kas antrą sekmadienį. Tose sueigose būtinai turėtų būti įrašytas ir įvykdytas programos punktas: **senų uždavinių patikrinimas ir naujų uždavinių išaiškinimas ir uždavimas.** Jeigu duoti uždaviniai yra tikrinami ir vertinami, tai vaikai juos padaro, turi prasmės dirbti, jei ne — tai daug kas nedirba. Už tat tie uždaviniai turėtų būti nesudėtingi, nedideli, dviejų savaičių bėgyje lengvai pajėgiami padaryti.

Kokios gali būti atostogų sueigos ir kokie gali būti duodami savarankiško darbo uždaviniai, pakalbėsime ateinantį kartą. Dabar susiimkime dirbti ir gražiai prisirenkime mokslo metų užbaigą pažymėti turininga ir reikšminga Motinos dienos sueiga — įžodžio iškilmėmis.

Mok. K. Palčiauskas.

---

kas link tuščių vietų. Atsiminė Pranas, kad skautas visad turi padėti savo artimiesiems. Ir, gulėdamas, lavono pozoj, ištiesė ranką tuščios vietos link ir prašneko balsu iš anapus grabo:

— Va, ponas, tenai dar yra viena vieta... Ketvirtam suole...

Mokytojas Kriklys ko tik pats nevirto, kaip lavonas, šalia Prano...

Motina, senovės lietuvė, ką tik buvo į šulinį bešokanti, — rado, vis dėlto, jį pagaliau! — bet čia sustojo, ir nustebusi ėmė žiūrėt savo atgijusį vyrą...

O broliukas, ką tik savo paskutinius plaukus nuo galvos nuplėšęs, taip ir sustingo su linų puokšte rankoj...

Na, nėra ko nė pasakot daugiau. Publika staiga ėmė verkt, tik dabar ne iš liūdesio, bet iš didelio linksmumo, ir dar priverkė ir taip jau drėgnus nosinius...

Jokiu būdu nebegalima buvo daugiau tragedijos vaidinti... Uždangą teko nuleisti, nes nieko nebeišėjo... Mokytojas Kriklys, varg-

šas režisierius, išgėrė net penkias stiklines šalto vandens ir dvi šilto, nes šalto nebeliko...

— Daugiau skautų į sceną nebeįsileisiu, kol būsiu gyvas! — pasižadėjo jis.

Kaip gi jis begalėtų dar būti kitos nuomonės, ypač po tokio atsitikimo... Ar ne tiesa?

Vilkiukų — paukštyčių uniforma ir ženklai.

I. Uniforma.

1. Kepuraitė — vilkiukams ir paukštytėms, tamsiai mėlynos spalvos, vienlypis beretas. Uždėjus ant galvos visa kepuraitė šiek tiek patraukiama į dešinę pusę. Prie kairės pusės, arti kairiojo smilkinio, įsegama ženkliukas: vilkiukams — vilkelio galva, o paukštytėms — kregždutė.

2. Bliūzė — vilkiukams ir paukštytėms vienoda, tamsiai mėlynos spalvos, anglišku kalnierium, apačioj sutraukta gumele. Kairėj pusėj aukštai 1 kišenė, 8 cm. pločio ir 10 cm. ilgio, su uždangalėliu. Per vidurį kišenės raukšlė 2½ cm. pločio. Rankovės su mankietais, 2 sagom užsegamais.

3. Sijonėlis — paukštytėms, tos pat spalvos kaip bliūzė, rauktas, ilgumo ligi kelių, prisiūtas prie stanikėlio, arba sukryžiuotų juostelių.

4. Kelnaitės — vilkiukams, trumpos, virš kelių, tamsiai mėlynos spalvos, prisiūtos prie stanikėlio.

5. Kaklaraištis — vilkiukams ir paukštytėms, raudonas, trikampis, kurio statmenų ilgis 75 centimetrai.

6. Kojinės ir batai — vilkiukams ir paukštytėms juodi. Vasarą galima dėvėti trumpos kojinės ir sandaliukai.

II. Ženklai.

Vilkiukų ženklelis — vilko galva. Vadų — geltonos spalvos, adjutantų ir vilkiukų — baltos spalvos. Nešiojamas prie kairiojo kepuraitės krašto ir prie uniformos — bliūzės kišenės raukšlėje, o kai jau gali dėvėti kaklaraištį — jo mazge (aukštai).

Paukštyčių ženklelis — aukštyn lekiant stilizuota kregždutė. Dėvėjimo taisyklės tos pačios, kaip ir vilkiukų.

Būrelio ir lizdelio vyresnieji, taip vadinami būrelio — lizdelio galvos, nešioja ant kairės rankovės virš alkūnės skersai prisiūtas 2 baltas juosteles ¾ cm. pločio ir 8 cm. ilgio. Galvų padėjėjai nešioja tik po vieną tokią juostelę.

Būrelio spalva — pažymima prisiūvant prie kairės rankovės peties 3 būrelio spalvos kaspinėlius 8 cm. ilgio ir ¾ cm. pločio. Kaspinėliai vilkiukams, rodo kurio būrelio, o paukštytėms — kurio lizdelio. Pav., juodųjų vilkiukų būrelio visi vilkiukai dėvės juodus kaspinėlius, pilkųjų — pilkus ir t. t., o paukštyčių pempių lizdelio — visos dėvės po 2 juodas ir 1 baltą juosteles, vyturėlio — dvi rudas ir 1 pilką, žiūrint kokias plunksnas nešioja parinktasis paukštukas.

Virveles nešioja tik būrelių ir lizdelių galvos su savo padėjėjais. Virvelės žalios spalvos, užmaunamos ant kaklo po kalnierium. Prie virvelės galo švilpukas, kuris slepiamas kišenėje. (Vadų virvelės baltos).

Specialybių ženklai — nešiojami ant dešinės rankovės virš alkūnės.

Uniformą su būrelių—lizdelių kaspinėliais (prie peties) galima dėvėti tuojaus įstojus į vilkiukų—paukštyčių organizaciją. Taip pat tuojaus galima dėvėti vilkiuko—paukštytės ženklelį. Būrelių — lizdelių galvos dar tuojaus po įstojimo gali dėvėti virvelę su švilpuku ir baltas juosteles skersai alkūnės, kurios parodo jų vyresniškumą.

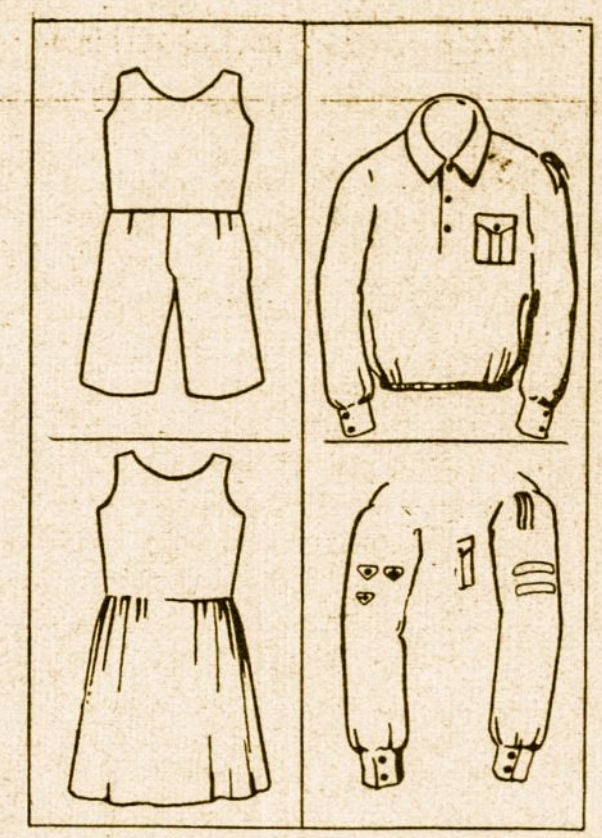

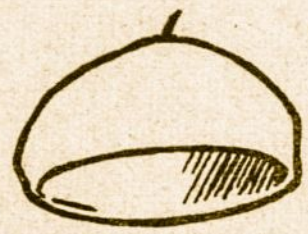

Kitų ženklų negalima dėvėti tol, kol vadas juos neįteiks vilkiukams—paukštytėms: į tą skaičių įeina kaklaraištis, specialybių ženklai, žvaigždutės ir kiti.

MOKYTOJŲ KURSAI — STOVYKLA.

Vyr. Skautų Štabas ir šią vasarą rengia mokytojų kursus — stovyklą. Kursai įvyks liepos m. 4—18 d. d. imtinai Kleboniškių miške, prie Neries, netoli Kauno. Į kursus — stovyklą priimami pradžios, viduriniu ir aukštesniųjų mokyklų mokytojai. Kursų tikslas: pradžios mok. mokytojams — kaip vesti vilkiukų—paukštyčių dr-vę, viduriniu ir aukštesniųjų mok. mokytojams — kaip vesti arba kaip padėti tvarkyti skautų draugovę. Be šitų metodiškų žinių, kursininkai susipažins su praktiškuoju stovyklos gyvenimu, skautų patyrimo laipsnių programomis ir k.

Smulkias žinias ir sąlygas paskelbsime ateinančiame numeryje.

Norinčių prašymai jau priimami.

Bus priimtas tik ribotas skaičius.

Mokslo ir propagandos dalis.

Linksma naujiena mokytojams.

Seniausias, jau 14 metų išgyvenęs Lietuvoje pedagogikos laikraštis

„LIETUVOS MOKYKLA“

nuo 1932 metų pradžios pradeda eiti du kartus į mėnesį.

Laikraštis išeis kiekvieno mėnesio 15 ir 30 d.

Dažniau lankydama skaitytojus, „LIETUVOS MOKYKLA“ ir savo turiniu toliau stengsis būti aktualesnė. Greta pedagogikos mokslo klausimų joje ypač bus nagrinėjami aktualieji Lietuvos mokytojų ir mokyklų reikalai. Taip pat bus rašoma ir bendraisiais, ypač su auklėjimu susijusiais, kultūros klausimais. Lietuvos ir užsienio pedagoginio gyvenimo kronika ir laikraščių bei knygų recenzijos „LIETUVOS MOKYKLOJ“, pradedančioj eiti nauja kryptimi, užims vieną svarbiausių vietų.

KAINA: Liet. Kat. Mokytojų Sąjungos nariams: metams — 15 litų, pusei metų — 8 litai. Nenariams: metams — 20 litų, pusei metų — 10 litų. Moksleiviams ir studentams metams 8 litai.

„LIETUVOS MOKYKLOS“ Redakcijos ir Administracijos adresas:

Kaunas, Višinskio gatvė Nr. 16.

Mikė Švilpa ir akėčios.

Karikatūra ir žodžiai J. Martinaičio.

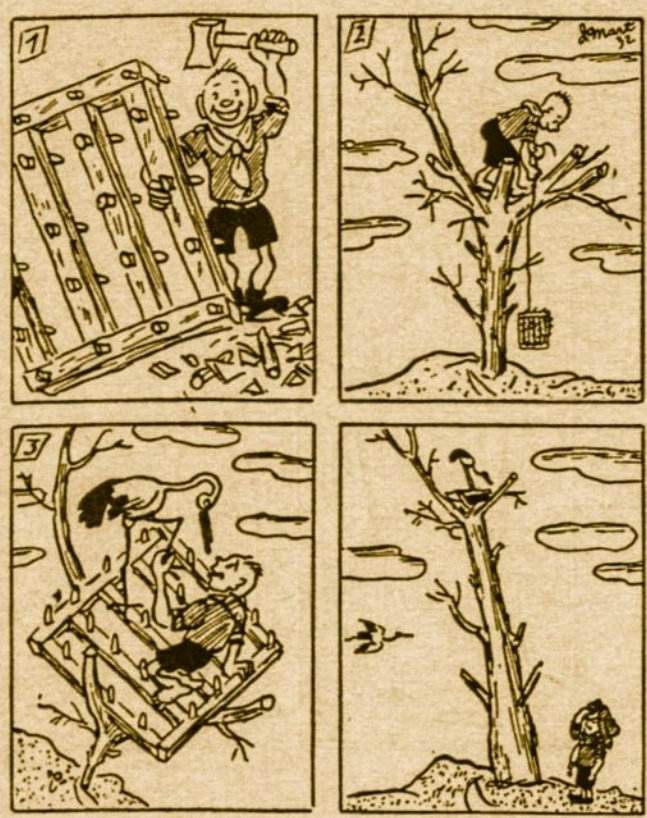

1. Mikė mūs iš džiaugsmo riečias —
Pasidirbo jis akėčias,
Tėvas avižas pasės,
O Mikelė užakės!
2. Ar pablūdo mūs Mikelė —
Jis akėčias medin kelia.
Reiks jau vežti Mikę mūs
Į Kalvarijos namus.
3. Kas ten vež jį tokį mandrą:
Va, kaip sveikina jis gandrą,
Ir viršūnėj dar pačioj —
Gvoltas daros apačioj!
4. Ot, tai Mikė, tai bent vaikas —
Juokias sau gražus ir sveikas,
Ženklais kalbas su gandru,
Daug tarp jų kalbų bendrų.

Nori susirašinėti.

Mūsų vandens skautai labai mažai bendradarbiauja; kiekvienas vienetas dirba skyrium ir apie jo veikimą nieko nežino kiti vienetai. Mums reikalinga pradėti labiau bendradarbiauti ir dalytis įgytomis žiniomis, todėl aš noriu susirašinėti su vandens skautais. Prašau prisiųsti žinių apie Jūsų vienetų sudėtį ir veikimą.

Adresas: Šiauliai, Mokytojų Seminarija. **Vairinink. K. Veževičius.**

Knygų lentynėlė.

Petras Babickas. **Gintaro Krantas.** 83 mūsų pajūrio vaizdai. I-as sąsiuvinis. Kaunas, 1932 m. 48 plp.

Gintaro Krantas, labai dailiai ir gražiai išleista, didelio („Skautų Aido") formato ant pirmos rūšies poperio įvairiomis spalvomis atspausdinta knyga, vaizdžiai parodo mūsų pajūrio grožybes, kurių mes dar iki šiol ne visi matėm. Neabejotina, kad tiksli, teisinga ir vaizdi informacija, kokią mūsų bendradarbis Petras Babickas davė šioj puikioj knygoj apie tiesiog žavingą pamarį, Neringą, Palangą ir kitas stebėtino gražumo Lietuvos vietas pajūryje, paskatins mūsų žmones, pirmoje eilėj jaunimą, ir ypač skautus-es, tas vietas pamatyti, pažinti ir savo kojomis išvaikščioti. Gražūs paveikslai bei fotografijos toj knygoje apsupti įdomiais autoriaus aprašymais kelionių, kurias autorius Gintaro Kranto šalyje yra pats padaręs. Parašai po iliustracijomis ir dalis teksto dar atspausdinta ir anglų bei prancūzų kalbomis. Knyga labai tinka nusiųsti ir užsienin savo giminėms bei pažįstamiems.

„Skautų Aido" premijos.

1932 m. bal. 17 d. buvo „Skautų Aido" premijų metiniams prenumeratoriams loterija ir paskirstymas premijų platintojams. Paskirstyme dalyvavo „S. Aido" red. ir administratorius, vyr. skautų štabo ir Kauno tunto štabo nariai.

Burtais premijos prenumeratoriams pasiskirstė taip:

1) **Siuvamąją mašiną** laimėjo Reg. Židanavičiūtė, Alytus, Gimnazija; 2) **Gerą foto aparatą — Steikūnas,** Jėzno p.; 3) **Ping-pongą** — Jasinskas, Telšiai; 4) **Lanką ir strėles** — „Šarūno" dr-vė, Šėta; 5) **Bumerangą** — leit. Butėnas, Ukmergė; **Knygas.** P. Babicko **„Gintaro Krantas"** — J. Palupis, Seirijai; J. Blochas, Telšiai; B. Čerkas, Biržai.

„Skautų skiltis" — J. Kemeža, Nauj. Vilkaviškis; — M. Sobotkevičius, Kaunas; — J. Viltrakis, Vilkaviškis; — G. Užupis, Tauragė; — „Vytenio" dr-vė, Zarasai; — A. Puškoriutė, Kaunas; — J. Petniūnas, Pasvalys; — P. Žeimys, Panevėžys; — P. Vertelkaitė, Panevėžys; — J. Platakis, Telšiai; — M. Montvila, Kvėdarna; — kap. Vengiauskas, Ukmergė; — V. Augulis, Kaunas; — Pes. Zibnevas, Kaunas; — Danutė Valiukaitė, Panevėžys.

Nauji skautų leidiniai.

A. **„Skautų Vadas",** skautų vadam laikraštis, nr. 2. Kaštuoja: metams — 1,5 lt., pask. nr. — 60 cnt. Šiame nr. yra 32 psl. Turinys: 1. **Su pavasario pumpurais.** —Vyr. Sktn. J. Šarauskas. 2. **Baden-Powelis—skautų vadas.**—Psktn. B. Mantvila. 3. **Pavasaria darbo vaga.** — Sktn. M. Martinaitis. 4. **Kelias prie įžodžio.** — Psktn. V. Čepas. 5. **III ir II patyrimo laipsnių egzaminai.** — Psktn. B. Mantvila. 6. **Skautų tarnavimas visuomenei.** — Sktn. A. Saulaitis. 7. **Pavasario šventė.** — Vyr. sktn. S. Žukaitis. 8. **Paroda.** — Sktn. Vyt. Jurgutis. 9. **Specializuokimės!** — Sktn. K. Palčiauskas. 10. **Skautų higiena.** — Sktn. Vl. Kviklys. 11. **Pasirūpinkime laužų programų reikalu.** — Sktn. K. Palčiauskas. 12. **Skautiškų Reikmenų Tiekimo Skyrius.** — Psktn. A. Mauragis. 13. **Skautų vadai užsieniuose.** 14. **Knygos lobis.** 15. **Klausimų aiškinimas.**

B. **„Vadovė",** skaučių vadovių laikraštis, 1932 m., nr. 1. Turinys: 1. **Vidujis žmogaus turtas.** — Sktn. S. Čiurlionienė. 2. **Istorija ir gyvenimas.** — V. Sruogienė. 3. **Lietuva.** — S. I. Warner. 4. **Vadovėms!** — Olave Baden Powell. 5. **Taikos diena.** — Sktn. S. Čiurlionienė. 6. **Pavasario darbai.** — Sktn. E. 7. **Vilkiukų — paukštyčių sueiga.** — Vyr. skilt. L. Manumaitytė. 8. **Įžodis.** — Psktn. G. Žmuidzinavičiūtė. 9. **Pagalvokime!** — Sktn. E. Barščiauskaitė. 10. **Skilties vardas.** — Liepsnelė. 11. **Nauji keliai.** — B. Juškevičiūtė. 12. **Skiltininkų ir draugininkų dėmesiui.** — Psktn. M. Mironaitė. 13. **Skaučių uniformos.** 14. **Namų kampelis** — Sktn. S. Čiurlionienė. 15. **Iš tarptautinės padangės.** 16. **Iš mūsų gyvenimo.** 17. **Žaidimai.**

C. **SKAUTŲ SKILTIS.** 1. Roland Philipps — **skilčių sistema.** 2. John Lewis — **Kaip vesti skiltį?** Išvertė pasktn. B. Mantvila, kalbą taisė Vikt. Kamantauskas. 1932 m. Kaunas. Išleido „Skautų Aidas".

PRANEŠIMAI.

Visiems: Už atsiųstus uždavinius dėkoju, tinkamus sunaudosiu.

P. Euskaičiui: Uždavinių sprendimus užskaitau ir po nustatyto termino iki naujo „Sk. A." nr. išėjimo, tik šių sprendėjų pavardės nėra skelbiamos tame „Sk. A." nr., bet dar sekančiam.

Uždavinių sprendimus siųsti iki š. m. balandžio 30 d. „Suk galvą" skyr. ved.

P. Jurgelevičiaus **„Skautų Vadovas" I d.** — kap. Karevičius, Ukmergė; — Gladutis, Šančiai; — A. Rušėnas, Panevėžys; — karinin. biblioteka, 9 p. p. Marijam.; — J. Šapkaitė, Panevėžys.

„Kelias į laimę" — S. Petrauskas, Šančiai; — Krekelytė, Kelmė; — G. Gailiau, Latvija; — p. Augustaitienė, Telšiai; — Akundavičiūtė, Kaunas; — M. Vasiliauskaitė, Kaunas; — S. Valporaitė, Tauragė; — A. Levitas, Tauragė; — A. Brakauskaitė, Rokiškis; — K. Rymaitė, Kaunas; — V. Kalasauskas, Kaunas; — V. Meškauskas, Kaunas; — J. Kalėda, Kaunas; — J. Daniliauskas, Vilkaviškis; — Plateris, Švėkšna.

P. Jurgelevičiaus **„Skautystė piliečių aukl. mokykla"** — J. Sodaitis, Kazlų-Rūda; — M. Koretka, Telšiai; — Ukmergės valdž. amatų mokykla; — Vinteleris, Zarasai; — A. Vaškevičius, Kėdainiai; — j. leit. Dielininkaitis, Šilutė; — N. Gendleris, Biržai.

Prof. Šalkauskis **„Skautai ir pasaulėžiūra"** — L. Viršila, Kaunas; F. Šimėnaitė, Gaižiūnai; — A. Valiauga, Kaunas; — V. Mikalčius, Šiaulėnai; — S. M. Mackelis, Telšiai.

V. V. Uždavinio **„10.000 kilometrų"** — G. Ribakovas, Zarasai; — L. Jurgutytė, Panevėžys; — A. Bušėns, Kalnėnai.

„Sodžiaus meno" po vieną sąsiuvinį — B. Jakelaitis, Šančiai; — V. Norkus, Kaunas; — E. Gaška, A. Panemunė; — L. Mušanauskas, A. Panemunė; — A. Jankauskas, Seda; — kap. Maželis, Tauragė.

„Skautų Aido" 1931 m. komplektus — A. Sokolovas, Joniškis; — A. Stankūnas, Kaunas; — j. leit. Guzikas, 7 p. p. Klaipėda; — V. Našukaitis, S. Kalvarija; — K. Krisčiūnas, Dotnuva.

Palle **„Kelionė aplink pasaulį per 44 d."** — Ukmergės valdž. amatų mokykla; — Ukmergė, 1 p. p. karin. biblioteka.

Genio **„Džiugo varpai"** — kap. Ambraziejus, Ukmergė; — Jablonskis, Ukmergė; — Balzaravičiūtė, Panevėžys; — J. Grušauskas, Šančiai; — A. Andzevičius, Pasvalys; — Jogaudas, Telšiai; — M. Rėklaitis, Kaunas; — M. Ožalas, Pasvalys; — V. Bagdonas, Zarasai; — G. Gailius, Klaipėda; — M. Singeris, Kaunas; — B. Kliorė, Šėta; — Karin. biblioteka, Kėdainiai; — N. Sriuba, Zarasai; — V. Šeškus, Zarasai; — V. Sultonas, Raseiniai; — 2 egz. Ukmergės v. amatų mokykla; — V. Bagdonavičius, Šiauliai; — J. Petkevičius, Kaunas; — Stiklioris, Latvija; — S. Kuozakas, Salos; — B. Rackevičius, Kaunas; — K. Degutis, Kaunas; — K. Ciemingas, Žeimelis; — A. Likanderis, Tauragė; — Z. Šiukštaitė, Plungė; — A. Stankaitis, Joniškis; — K. Petronis, Kaunas; — J. Noreika, Kaunas; — E. Šalkauskas, Telšiai; — L. Šlapelis, Telšiai; — Vik. Gedgaudas, Joniškis.

Be to, „Skautų Aido" platinimo talkininkai gauna tokias premijas:

VI-oji **Gedimino dr-vė Kaune,** surinkusi 116½ prenum., gauna **baidarką.**

Foto aparatus gauna: 1) **Vytenio j. skautų laivas,** 60 prenum., Telšių r. tunto; 2) **Basanavičiaus dr-vė, Ukmergė,** 25 prenum.; **Tauragės tuntas,** 28½ pren.; **Klaipėdos tuntas,** 26½ prenum.

Skilties vežimėlį laimėjo Telšių Vytenio dr-vė.

Skilties vaistinėlę gauna: 1) **Gaidžių** skiltis, Klaipėdoje; 2) **Liūtų skiltis,** Rokiškyje; 3) **Balandžių** skiltis, Šiaulėnuose; 4) **Kregždžių** skiltis, Panevėžy; 5) **Gaidžių** skiltis, Kaune jėz. gimn.; 6) **Lapinų** skiltis, Kaune jėz. gimn.; 7) **Žirgų** skiltis, Joniškyje; 8) **Gaidžių** skiltis, Joniškyje.

Visas premijas „Skautų Aido" administracija laimėjusiems netrukus išsiuntinės.

Leidžia **Lietuvos Skautų Sąjunga.** Redaktorius **Ant. Saulaitis.**

Skyrių veda vyr. skilt. **H. Rudzinskas.**

KONKURSO UŽDAVINIAI.

Užd. nr. 49.

Atsiuntė A. Gustaitis iš Kauno.

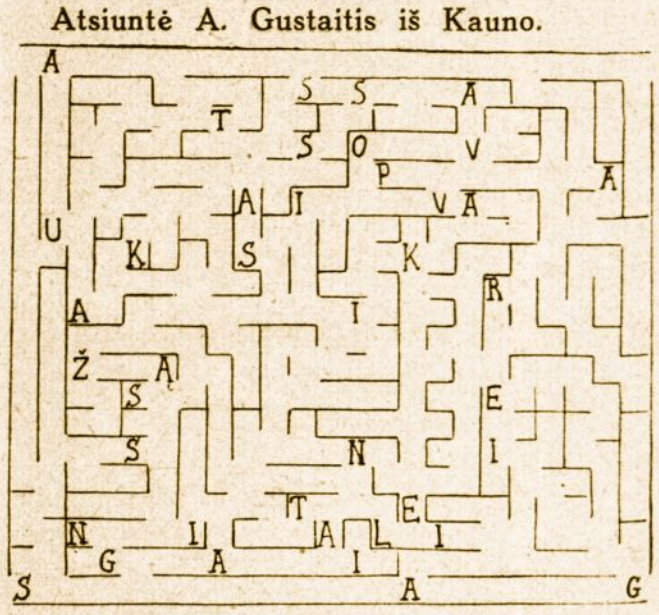

Trumpiausiu keliu perskaitykit skautų įstatą.

Užd. vert. 3 tašk.

Užd. nr. 50.

Atsiuntė P. Sirgedas iš Šančių.

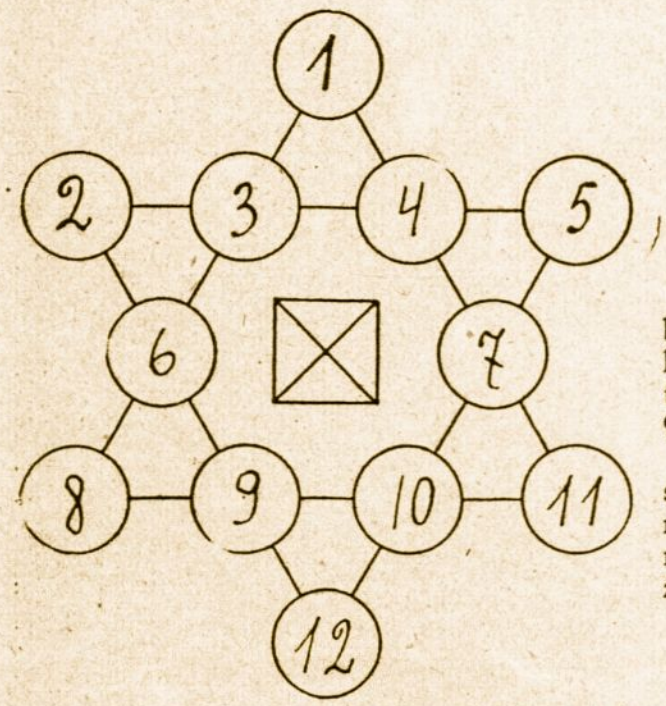

Duotos šešiakampės žvaigždės skaitmenis reikia išdėstyti taip, kad skaitmens, esantieji ant žvaigždės viršūnių, sudarytų tą pačią sumą, kaip ir skaitmens esą ant žvaigždės kraštinių.

Užd. vert. 2 tašk.

Užd. nr. 51.

Atsiuntė S. Maskaliūnas iš Kauno.

Šarada.

Miestui raidę trauk,
Vandens bangą gauk.

Užd. vert. 1 tašk.

Užd. nr. 52.

Atsiuntė J. Antanas iš Mažeikių.

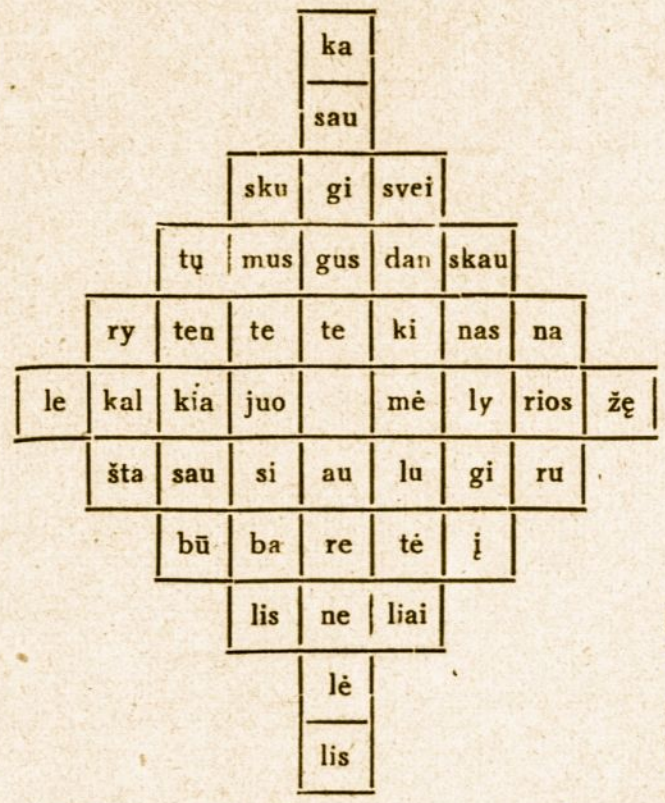

Šachmatų karalienės ėjimu perskaityti visiems gerai žinomos dainelės eilių strofą.

Užd. vert. 2 tašk.

Užd. nr. 53.

Atsiuntė A. Leipus iš Utenos.

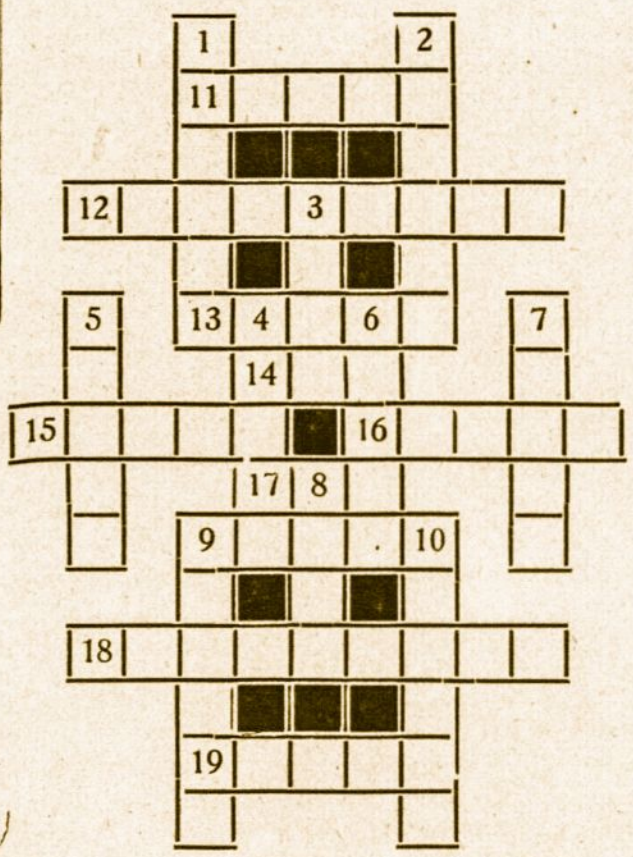

Perskaityti stačiai: 1) Azijos valstybė, 2) Europos valstybė, 3) paukštis, 4) ką darome dantimis (bendratis), 5) Lietuvos upė, 6) knisk, 7) liga, 8) gėrimas, 9) kelias per upę, 10) gyvulys.

Gulsčiai: 9) saldainių fabrikas, 11) senovės ginklas, 12) mokykla, 13) moterų nešiojamas daiktas, 14) puodo dalis, 15) nam. paukštis, 16) vaisiai, 17) įvardis, 18) žydų tėvynė, 19) skautas privalo turėti.

Užd. vert. 2 tašk.

Užd. nr. 54.

Atsiuntė A. Leipus iš Utenos.

Šarada.

Esu miestas Lietuvos —
Guliu prie lenkų ribos.
Pirmą raidę jei nubrauksi,
Tuoj į tokią vietą trauksi,
Kur senovėj tarp žvėrių
Žuvo labai daug žmonių.

Užd. vert. 1 tašk.

Užd. nr. 55.

Atsiuntė V. Šatinskas iš Kauno.

Šarada.

Daiktas aš esu naudingas,
Skautams reikalingas.
Bet jei raidę man nutrinsit —
Iš kišenės pinigą tuoj imsit.
Kai dvi raides man nubrauksit,
Sraunios upės vardą gausit.
Kas — esu, jei atspėsit —
Du tašku jūs tuoj laimėsit.

Užd. nr. 56.

Atsiuntė V. Miliūnas iš Vilkaviškio.

Šarada.

Gyvio trobesį pamatęs,
Padalysi jį per pus:
Su pirma dalim turėjęs,
Stovykloje „reikalus";
Antra dalis tegul bus —
Daiktas virtas tik skanus.

Užd. vert. 1 tašk.

UŽDAVINIŲ SPRENDIMAI.

Užd. nr. 41.

Stačiai: 1) aulas, 5) sebras, 7) žirgas, 8) galas, 10) Amanas, 11) sakalas, 12) jis, 13) jis, 14) atėnas.

Gulsčiai: 2) kulkos, 3) šaulys, 4) Sibiras, 6) labas, 7) žandas, 11) sąjunga, 15) liūtė.

Užd. nr. 42.

	29	16	15		
	28	17	14		
26	27	18	■	13	12	11
23	25	■	19	■	8	10
24	22	20	■	7	6	9
	21	2	5		
	3	4	1		

Perskaitę gaunam: kovok prieš blogą, bet kovok gerumu!

Užd. nr. 43.

2	9	5	6
15	7	16	3
12	14	10	11
8	4	1	13

Užd. nr. 44.

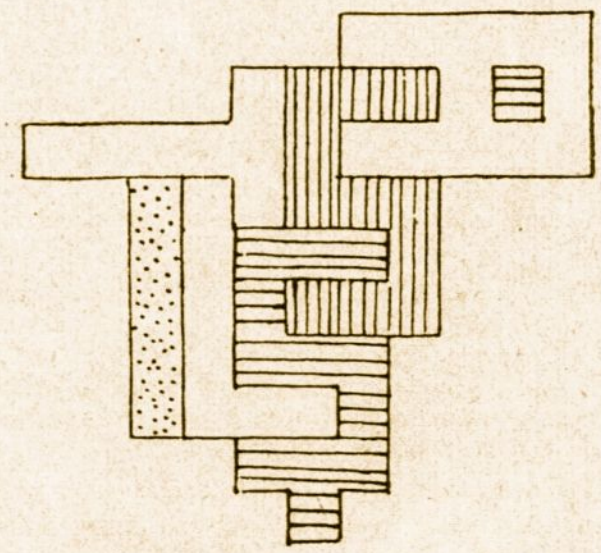

Užd. nr. 45.

„K". Kraštas — raštas.

Užd. nr. 46.

1) karas, 2) ranka, 3) langas, 4) skara, 5) asas.

Užd nr. 47.

Elena, Lena.

Užd. nr. 48.

Java — javai.

UŽ UŽd. Nr. Nr. 33 — 40 SPRENDIMUS GAVO:

12 tašk.: A. Bioševas, K. Slavinskas, T. Aleškavičius, V. Mikolaitis, Tachtamiš, J. Kemeža, L. Gariolis, P. Sidas, V. Juknevičius, V. p. Sasnauskas, Andų Kondoras, L. Alekna, A. Visockis, K Kiaunė, V. Adomavičius, H. Šulcas, Virkuolis, S. Petrauskas, Vyr. pusk. M. Antaniškis, F. Tutlis, V. Grušas, V. Statkevičius, V. Šatinskas, L. Žigaras, V-Pilis, Ste-Pilis, Ge-Vytis, J. Skobeika, V. Paliušis, Z. Kulinkevičius, B. Martinėnas, V. Paliušytė.

11 tašk.: M. Sukutas, V. Guokys.

10 tašk.: V. Zabelis, M. Milasevičius. J. Vaitkevičius, A. Vaitkevičius, J. Jurgelis, B. Kuzevičius, V. Jurgelis, K. Jurgelaitis, St. Jameikis, S. Jasiukevičius, J. Naruševičius, G. Užupys, B. Šachovcovas.

9 tašk.: K. Buišas, A. Jekelis.

8 tašk.: S. Kimeris, J. Krasnickas, P. Misevičius, vyr. pusk. A. Pliauskys, S. Kasperavičius, J. Rutkauskas, V. Stankevičius, Č. Karpavičius.

7 tašk.: V. Ružancovaitė, A. Kamantauskaitė, P. Raulušaitis, V. Buivytė, J. Penikas, J. Laužikaitė.

6 tašk.: J. Kulpanas, Č. Stakionis, L. Trilupaitis, V. Beniulaitis, R. Bakevičiūtė.

5 tašk.: D. Pavilonytė.

4 tašk.: V. Mockus, V. Kerbelis, J. Yčas, J. Grazulis, E. Slavinskas.

3 tašk.: J. Bružas.

2 tašk.: B. Lopata, Č. Stakionis.

Skirtas dovanas laimėjo: „Skautų Aido" prenum. 1932 met. — **B. Martinėnas ir V. p. Sasnauskas,** peiliukus — **A. Bioševas ir V. Paliušytė,** kalendor. „Budėk!" — **G. Užupys** ir **S. Jasiukevičius,** Baden-Powellio pav. — **R. Bakevičiūtė** ir **Č. Karpavičius.**

Už uždavinį nr. 32 „finką" laimėjo **St. Jameikis** iš Kauno, III-čios „Kar. Juozapavičiaus" dr-vės, suradęs 214 netikslumų. Netikslumai bus paskelbti kitam „Sk. A." nr.

Konkurse už sprendimus gavo:

13 tašk.: Enoj-Avs, T. Aleškavičius, K. Slavinskas, V. Adomavičius, A. Savickas, S. Kevličas, V. Šatinskas, V. Kružikauskas, Ge-Vytis, L. Mykolaitis, E. Martyšius, L. Mašanauskas, A. Kondoras, K. Damijonaitis, B. Martinėnas, K. Dvelys, Zigzagas, A. Andrulis, J. Šimelfenigis, S. Petrauskas, vyr. pusk. M. Antaniškis, Č. Stakionis, J. Rutkauskas, V. Rutkauskaitė, S. Liutkevičius, J. Antanas, V. Širmenis, L. Žernolis, V. Dilka, K. Kubilius, J. Gutmanas, B. Liutkevičius, V. Baltutis, M. Jesaitis, V. Norkus, P. Sirgedas, J. Kemeža, A. Liutkus, K. Grigaitis, J. Klimavičius, V. Jesvatis, F. Tutlis, V. Statkevičius, J. Būga, S. Jameikis, A. Visockis, K. Kiaunė, K. Elertas, S. Maskaliūnas, B. Stundžia, A. Eitmanas, G. Būga, Č. Karpavičius, V. Federavičius, V. Paliušis, J. Bučinskas, A. Gustaitis.

12 tašk.: M. Milaševičius, R. Šalna, A. Leipus, Z. Adomavičiūtė, Sanom-Ar, Vyr. pusk. B. Sasnauskas, Vikruolis, Tachtamis, K. Kraujalis, J. Banaitis, V. Katarskis, A. Limontas, V. Vintartas, J. Vilčinskas, A. Stelmokas, V. Miliūnas, J. Sakalauskas, Gela-Bela.

11 tašk.: P. Raulušaitis, V. Kubilius, V. Stankevičius, S. Kimeris, A. Krizauskas, J. Klimašauskas, P. Krasnickas, A. Tarūta, V. Jurgelis, S. Jasiukevičius, J. Skamaročius, B. Kucevičius, M. Kliučius, J. Jurgelis, Z. Ciemnolonskas, V. Dubinskas, V. Nešukaitis, V. Ignatavičius, Vyr. pusk. Pliauskys, G. Orentas, E. Liorencas, V. Habermašaitė, E. Daujotas, K. Gandrimas, B. Jozėnas, M. Preisas, P. Enskaitis, S. Gadliauskas.

10 tašk.: J. Čepulis, B. Adomavičius, S. Švedensas, K. Buišas, Lumatis, V. Dargis, A. Bioševas, V. Zabelis, B. Albrechtas, A. Valiukas, B. Danisevičius, V. Bagdonavičius, G. Užupys, J. Valakas.

9 tašk.: V. Guobys, J. Mintaučkis, B. Šachovcovas, P. Buinauskas, V. Usevičius, P. Lemsdorfas, A. Karklinis, L. Gaižutis, K. Pilkauskas, S. Kuprionis.

8 tašk.: B. Mačiulis, J. Vaičys, J. Gražulis, L. Gavėnas.

7 tašk.: J. Petronis, G. Sauchataitė, A. Rašytinis, O. Grenertas, A. Jermalavičius, O. Matulaitis, A. Gudelis, R. Bakevičiūtė, P. Šepetys, A. Griškevičius.

5 tašk.: P. Macaitis, V. Ružancovaitė, P. Stankevičiūtė, J. Motiejus, B. Lopata.

4 tašk.: V. Kobilinskytė, V. Juknevičius, J. Šileris, Kregždė, O. Balzaravičiūtė.

3 tašk.: V. Markūnaitė, A. Kazlauskas.

2 tašk.: V. Aniulis, R. Pogirskis.

Šachmatai

Skyrių veda Vasiliauskas.

UŽDAVINIAI.

Už sprendimus gavo po 1 tašką: Bella, E. Brazaitis, L. Dabkus, Zigzagas, V. Jesaitis, J. Antanas, J. Kemeža, V. Staugaitis, S. Petrauskas, vyr. pusk. M. Antaniškis, V. Mykolaitis, Ge-Vytis, J. Baras, skilt. V. Miliūnas, S. Juozapavičius.

— **Uždavinius nr. 2 ir nr. 3** išsprendusių pavardes paskelbsime sekančiame „Skautų Aido" numeryje. Sprendimus uždavinių nr. 3, 4 ir 5 siųsti iki š. m. balandžio m. 30 d.

— **Uždavinio nr. 3 klaidų atitaisymas.**
Juodieji: Kd5, Rd2, b3, b6, e3 ir g6.
Baltieji: Kc8, Rd8, Žb5, Vb1, a4.
Matas trimis ėjimais.
Vertinamas 2 taškais.

Uždavinys nr. 4.

Menzies.

Juodieji: Ke4, Vf7, Bd8, Ra1, d3, f2.
Baltieji: Kf1, Vg3, Rh8, Bc5, c2, g4.
Matas dviem ėjimais.
Vertinamas 2 taškais.

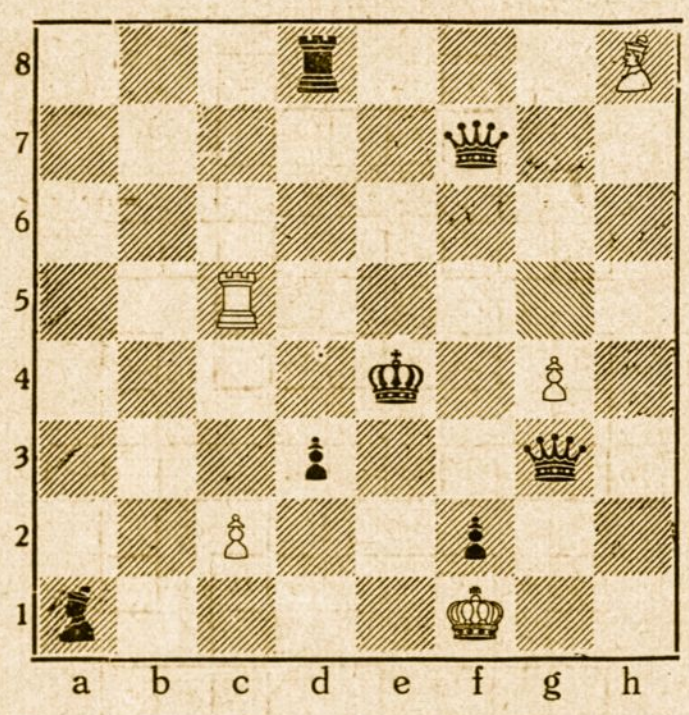

Uždavinys nr. 5.

S. Loyd.

Juodieji: Ke6, Rc4, e7.
Baltieji: Kg7, Va4, Rf4, c5, e2.
Matas trimis ėjimais.
Vertinamas 3 taškais.

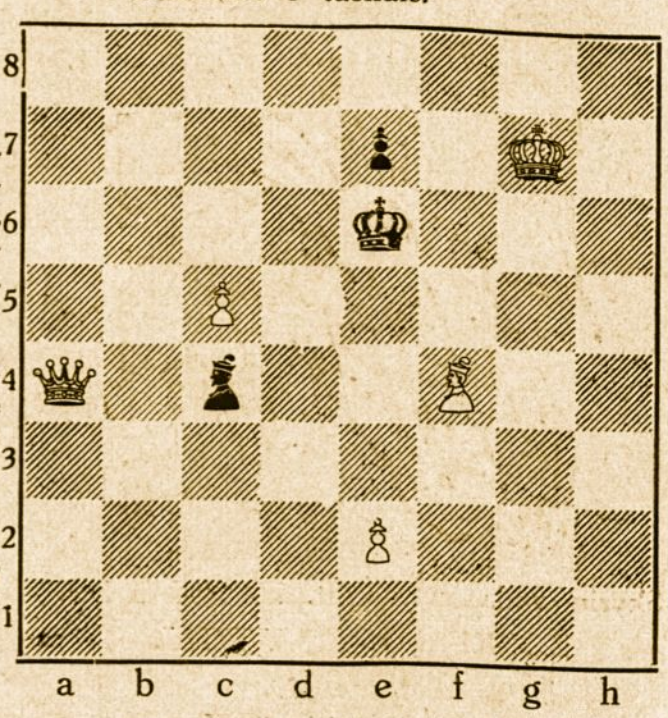

Vengriška partija.

1. e2—e4 e7—e5
2. Žg1—f3 Žb8—c6
3. Rf1—c4 Rf8—e7
4. Žb1—c3 Žg8—f6
5. d2—d3 d7—d6
6. a2—a3 .....

Vargu ar čia būtų gerai mainyti rikį c4 į žirgą c6. Gręstų ėjimas Žc6—a5.

6. ..... Rc8—e6
7. Rc1—e3 0—0
8. 0—0 Žf6—g4

Arba 8..... d6—d5; 9. e4:d5, Žf6:d5; 10. Vd1—d2.

9. Vd1—d2

Jeigu juodieji ima rikį c4, tai baltieji gauna žaidimą linijoj d ir persvarą kvadrate d5. Vietoj paskutinio baltųjų ėjimo gerai būt buvę ir Žf3—d2, kad imant juodiesiems jų figūrą nuo c4, galima būtų imti juodųjų figūrą žirgu.

Filidaro gynimas.

1. e2—e4 e7—e5
2. Žg1—f3 d7—d6
3. d2—d4 .....

Kad gautume progos figūras įvesti į centrą, yra būtina pašalinti pėstininką e5.

3. ..... f7—f5

Drąsus atsakymas, turintis tikslą pašalinti pėstininką e4.

4. Rf1—c4 .....

Baltieji aprubežiuoja juodojo karaliaus ėjimus ir apšaudo sunkų gynimui kvadratą f7.

4. ..... f5:e4

Juodieji nori sudaryti pėstininkų grupę centre.

5. Žf3:e5 .....

Baltieji naikina juodųjų pėstininkų susibūrimą ir, aukodami figūrą, toliau atakuoja karalių.

5..... d6:e5

Juodieji privalo imti žirgą, kadangi jis jiems grąso, nežiūrint Že5—f7 (kas galima perspėti ėjimu d6—d5) dar ir Vd1—h5+.

6. Vd1—h5+ Ke8—d7

Į ėjimą 6.... g7—g6 sektų, be abejo, 7. Vh5:e5+, išlošiant bokštą h8.

7. Vh5—f5+ Kd7—c6
8. Vf5:e5.

Baltųjų rankose daug grąsinimų. Juodieji negali nuvesti savo karalių į saugią vietą daug ko nenustodami. Pavyzdžiui, 8..... a7—a6; 9. Rc1—e3, Žg8—f6, 10. Žb1—c3, Rc8—g4; 11. h2—h3, Rf8—d6; 12. Ve5—a5 (grąsant Rc4—b5+), b7—b6; 13. Va5—a4+, b6—b5; 14. Žc3:b5.

„VILNIAUS" sp. Kaune, Nepriklausomybės aikštė 2. Tel. 776. Karo cenzūros leista.

72

303